

Ти можеш

*да доведеш дете
при Христос*

Прост наръчник, който помага стъпка по стъпка на
съветниците на деца

САМ ДОХЪРТИ

Ти можеш да доведеш дете при Христос

Прост наръчник,
който помага стъпка по стъпка
на съветниците на деца

САМ ДОХЪРТИ

Издателство СЕД ООД

**Серия от кратки „Ти можеш“ ръководства
за детски работници:**

Ти можеш да доведеш дете при Христос
Ти можеш да разбереш Божият план за децата
Ти можеш да преподадеш Библейски урок на децата

В тази поредица е използван превода на Библията от 2003г.,
в някои издания отбелязан като „Българско Библейско
Дружество“, без упомената година.

Тази книга е преработено издание на книгата
„Съветване на детето или как да водим детето при Христос“,
издадена на български език през 1997 година.

Публикувана от:

Child Evangelism Fellowship® Inc.

Specialized Book Ministry

Copyright © 2011 All rights reserved.

Превод © 1997, 2014 „Издателство СЕД“

Използвано с разрешение. Всички права запазени.

СЪДЪРЖАНИЕ

Предисловие	7
Въведение	9
Първа част: Подготовка за съветване	13
Глава 1 Четири истини относно децата	15
Глава 2 Две групи деца	21
Глава 3 Четири отговорности към децата	24
Втора част: Инструкции в съветването	27
Глава 1 Пет въпроса, които трябва да си зададете ...	29
Глава 2 Десет принципа, които трябва да разберете ..	35
Глава 3 Десет стъпки, които трябва да предприемете ..	46
Глава 4 Три схеми, които ще ви бъдат от помощ	73
Трета част: Двадесет въпроса и отговора	81
Заклучение	101

ПРЕДИСЛОВИЕ

Доктор Мартин Лойд Джонс написа: „Няма нищо по-удивително за проповедника от това да почувства помазанието на Святия Дух докато проповядва и да чуе за души, доведени пред Него под обвинение в грях, които после се новораждат“.

Няма по-голямо вълнение за детския работник от момента, в който малко момче или момиче идва при него и дава да се разбере, че той или тя желае да бъде спасен. Колко радостно е да седнеш до това дете и внимателно да го водиш към Спасителя.

Разбира се, това не е само механично или умствено упражнение. Ние не сме чудотворни духовни акушери, които могат да въвеждат деца в царството. Това се извършва от Святия Дух и за печеления души са необходими голям такт и мъдрост. Книгата, която е пред вас ни дава добри съвети как да подходим към тази задача. В нея има превъзходни напътствия и указания с големи достойнства. „*Ти можеш да водиш дете при Христос*“ е книга, която трябва да бъде основна част от пособията на всички детски работници и на учителите в Неделното училище. Тя наистина ще бъде от голяма помощ за всеки, който се занимава с хора на каквато и да е възраст.

Читателят преминава систематично през отделните етапи. Набляга се на нуждата от съвестна молитва и подготовка. В крайния анализ се показва ясно, че „спасението е от Бога“. Съветникът не трябва никога да насилва волята на детето и не трябва никога да се опитва да получи насила „решение“.

Чудесно щеше да бъде, ако имах подобна книга на разположение в ранните ми усилия за евангелизиране.

Не мога да се сетя за никого по-добре подготвен да напише такава книга от Сам Дохърти. Сам е получил определено призвание за евангелизиране на деца малко след като е бил спасен,

преди 46 години. Оттогава насам той се е стремил с вяра да носи Евангелието на момчета и момичета и Бог го е използвал при спасението на много млади души.

Имам привилегията да работя със Сам вече 45 години. Наблюдал съм го в заниманията му с деца, а също и докато е обучавал други за това служение. Не съм срещнал досега никого по-способен.

Моля се, най-напред, Бог да използва тази малка книжка като предизвикателство за много хора да се заемат със задачата да евангелизират деца и после – ръководството да бъде голяма помощ и благословение за тези, които са се включили вече в това изключително важно служение.

Дейвид МакУилкън
Национален директор на СЕД Ирландия
от 1965 до 1995 г.
септември 1995 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Детското събиране току-що приключи. Както обикновено, децата напускаха шумно стаята. Учителката въздъхна с облекчение. Още едно събиране на „Клуба на Добрата вест“ мина – и то доста добре. Тя бе уморена и очакваше бързо да се прибере у дома, да се нахрани добре и заслужено да си почине.

Почти всички деца си бяха тръгнали. Тя бе прибрала помощните си материали и бе готова да излезе. Тогава видя Тери – осем годишно момче, което всяка седмица посещаваше „Клуба на Добрата вест“ и винаги изглеждаше, че слуша добре, когато тя преподава. Учителката бе забелязала, че момчето следи с голямо внимание всичко, което бе казала този следобед в „Клуба на Добрата вест“.

То стоеше близо до вратата като нервно стъпваше от крак на крак и я наблюдаваше.

– Искаш ли нещо, Тери? – любезно попита тя. – Мога ли да ти помогна?

Тери преглътна няколко пъти, след което каза:

– Да, госпожице, бих искал да се спася. Бихте ли ми обяснили как може да стане това?

Той спря да говори и я погледна.

В ума и мислите на учителката настъпи хаос.

„Какво да правя сега?“ – помисли си тя. – „Как да го доведе при Христос? Никога досега не съм правила подобно нещо.“

Тази книга е написана за учители, които попадат в такива ситуации. Тя е кратка, проста, систематична и нейното предназначение е да ви помогне да се научите как ефективно да съветвате деца и как да ги водите при Христос.

Втората част очертава десет принципа, които съветникът на деца трябва да разбере – в по-малка или в по-голяма степен – за да е ефективно служението му; след това са представени десетте стъпки, които той трябва да следва, когато съветва едно дете.

Може би вие сте като споменатия вече учител и никога досега не сте правили това. Или пък сте съветвали деца, но осъзнавате нуждата си от повече помощ, за да бъдете по-добър съветник. Всички ние трябва да желаем служението ни да бъде възможно най-ефективно и постоянно да внимаваме в това, което правим, за да видим дали не можем да го подобрим.

Ако описаното в следващите страници е полезно за вас по някакъв начин, то целта на книгата ще бъде постигната.

Съдържанието на тази книга се основава най-напред на библейските принципи. Библията ни оказва голяма помощ в този толкова важен предмет за воденето на дете при Христос. Ето защо, всичко, което правим и казваме, трябва да се основава на Божието Слово.

На второ място, по-голямата част от написаното се основава на личния ми опит при съветването на много, много деца през повече от 55^{те} години, в които съм работил със „СЕД“. Преподавал съм съдържанието на тази книга на хиляди детски работници и студенти от много страни, които са споделили, че тя е била голяма помощ в служението им.

Трябва да подчертая обаче, че тази книга разработва въпроса за това как да съветваме деца за спасение при благоприятни условия. Ще ви се наложи да приспособявате тези указания към каквато и да е ситуация, в която може да се озовете. Например, възможно е да откриете, че детето, което съветвате, има много слаби библейски познания, в следствие за него е трудно да следи и разбира онова, което бихте желали да кажете. В такъв случай, може би ще се нуждаете от още една среща за съветване с него.

Аз вярвам, че ще бъдете подпомогнати, ако имате на разпо-

ложение един „идеален“ план за съветване и сте готови да го използвате. После, ако го изискват обстоятелствата, можете да го приспособите към вашата конкретна ситуация.

С цел удобство ще използвам личното местоимение „той“ за детския съветник. Ценя това, че много (ако не повечето) от хората, които работят с деца и които са заети със служение на съветване са жени, и възхвалявам Бога за всяка една от вас. Сигурен съм обаче, че няма да възразите, ако използвам местоимението за мъжки род. Освен удобството да се използва само един род, това мое решение ще подчертае също нуждата да виждаме повече мъже, заети в служението с деца!

Вярвам и се моля тази книга да ви бъде в помощ, мой скъпи читателю, работещ с деца.

Някои от вас може да имат възможността да преподават този предмет на група учители като използват тази книга като ръководство и учебник. При това положение бих ви подсказал, че ще имате нужда от поне четири сесии на обучение, всяка една от по един час, ако трябва да преподадете книгата изцяло. Бихте могли да обедините първа и втора част в една сесия; после посветете три сесии на трета част.

Освен това, вие самият трябва да покажете как се съветва дете, като вие сте съветващият, а един от студентите е детето. Бихте могли също да предизвикате студентите да се съветват един друг в удобно за тях време извън заниманията. Упражняването усъвършенства.

Включен е лист за оценяване, който започва от страница 75. Той би могъл да бъде попълнен от съветвания студент, за да помогне на съветвалия студент да види какви грешки е допуснал.

Ако сте поканени да говорите пред група учители и са ви отделили, да кажем, един час за целта, предлагам да представите и след кратко въведение да обясните десетте стъпки, които трябва да се преминат при съветване на дете, както са изложени в глава 3 на част II.

Първа част

Подготовка за съветване

- Четири истини относно децата
- Две групи деца
- Четири отговорности към децата

Глава 1

Четири истини относно децата

Първата стъпка в служението с деца – преди да ги учим, да им благовестваме или да ги съветваме – е да разбираме какво казва Библията за тях. Тази тема е разгледана в подробности в „Ти можеш да разбереш Божия план за децата“ – и особено в книгата озаглавена „What the Bible Teaches About Children“. Но като подготовка за вашето служение за съветване, бих искал да ви напомня четири основни библейски истини за децата.

1. Децата могат да бъдат спасени

Децата, дори малките деца, могат да приемат Исус Христос за свой Спасител.

- В Своето слово Бог ни казва, че едно дете действително може да повярва и да бъде спасено.
 - ✓ Малките могат да се доверят, да повярват в Исус Христос. *„А който съблазни едно от тези малките, които вярват в Мен, за него би било по-добре да се окачи на врата му един воденичен камък и да потъне в морските дълбочини.“* (Матей 18:6)
 - ✓ Детето може да положи надеждата си в Бога. *„За да ги знае бъдещото поколение, децата, които щяха да се родят – които на свой ред да ги разказват на своите си деца. За да поставят надеждата си в Бога.“* (Псалм 78:6-7а)
 - ✓ Детето може да има страх от Бога. *„Събирай народа – мъжете, жените, децата и чужденеца, който е вътре в градовете ти, за да чуят и се научат, за да се боят от Господа, вашия Бог, и старателно да изпълняват всички думи на този закон.“* (Второзаконие 31:12)
 - ✓ Детето, дори малкото дете, може да откликне на Божието

то слово. „И Господ дойде и застана, и извика, както преди това: Самуиле! Самуиле! Тогава Самуил отговори: Говори, Господи, защото слугата Ти слуша.“ (1 Царе 3:10)

✓ Децата са включени в „нито един, който“ в Йоан 3:16: „Защото Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син, за да не погине нито един, който вярва в Него, но да има вечен живот.“ Децата са включени и в много други подобни стихове, стига само да вярват в Господ Исус. Няма възрастови ограничения, не се поставят други изисквания.

- Опитът показва, че децата са способни да повярват в Исус Христос и да бъдат спасени. Много християни, в това число голям брой пастири, мисионери и много известни християни, определят своето обръщение в детството си.
- Много библейски учители изразяват ясното си убеждение, че децата могат да бъдат спасени – в това число хора като Чарлз Спърджън, Дуайт Мууди и Били Греъм.

2. Децата имат нужда да бъдат спасени

НЕОБХОДИМО е децата да бъдат спасени – ако искаме да притежават вечен живот и сигурност на небето.

Библията учи на няколко ключови истини за децата и техните духовни нужди.

- Всички деца са духовно мъртви, докато не повярват в Исус Христос и не получат духовен живот.
„И съживи вас, когато бяхте мъртви чрез вашите престъпления и грехове.“ (Ефесяни 2:1)
„Даже когато бяхме мъртви чрез престъпленията си, ни съживи заедно с Христос (по благодат сте спасени).“ (Ефесяни 2:5)
- Всички деца се раждат с духовно естество, което докато растат се проявява в греховни постъпки.
„Ето, родих се в нечестие и в грях ме зачена майка ми.“ (Псалм 51:5)

„Всички ние се заблудихме като овце, отбихме се всеки в своя път.“ (Исая 53:6а)

„Понеже всички съгрешиха и не заслужават да се прославят от Бога.“ (Римляни 3:23)

- Всички деца се намират извън Божието царство, докато не се новородят и що се отнася до тяхната позиция, те са погинали. В Йоан 3:3 Исус отговаря на Никодим: *„Истина, истина ти казвам: Ако не се роди някой отново, не може да види Божието царство.“*

„Защото Човешкият Син дойде да спаси погиналото. Как ви се вижда? Ако някой човек има сто овце и едната от тях се заблуди, оставя ли деветдесет и деветте и не отива ли по хълмовете да търси заблудилата се? И като я намери, истина ви казвам, той се радва повече, отколкото за деветдесет и деветте незаблудили се.“ (Матей 18:11-13)

- Децата, които са достатъчно големи, за да отхвърлят Христос, са под Божието осъждение, докато не повярват в Него и не бъдат спасени. *„Който вярва в Сина, има вечен живот; а който не слуша Сина, няма да види вечен живот, но Божият гняв остава върху него.“ (Йоан 3:36)*

- Децата, които не са достигнали съзнателна възраст и не могат да разберат какво е грях, както и какво да направят, за да се спасят, са духовно мъртви (виж точка 1); те са грешни (виж точка 2); те са извън Божието царство (виж точка 3).

- Те обаче не се намират под Божието осъждение, защото не са отхвърлили съзнателно Бога и Неговото спасение. *„Който вярва в Него, не е осъден; който не вярва, е вече осъден, защото не е повярвал в името на Единородния Божи Син. И ето какво е осъждението: Светлината дойде на света и човеците обикнаха тъмнината повече от Светлината, защото делата им бяха зли.“ (Йоан 3:18-19)*

Но ние не знаем кога е съзнателната възраст. Затова трябва да благовестваме на всички деца и да оставим резултатите в Божиите ръце. *„И Исус им каза: Идете по целия свят*

и проповядвайте благовестието на всяко създание.“ (Марк 16:15)

3. Децата са отворени за Благовестието

Сравнително ЛЕСНО е едно дете да повярва в Христос и да бъде спасено. Библията ясно казва, че децата са по-отворени за Благовестието от възрастните.

- Библията казва, че възрастните трябва да станат като децата, преди да могат да се спасят. *„А Той повика едно дете, постави го сред тях и каза: Истина ви казвам, ако не се обърнете и не станете като дечицата, няма да влезе в небесното царство“* (Матей 18:3). *„Истина ви казвам: Който не приеме Божието царство като дете, той никак няма да влезе в него.“* (Марк 10:15)

Но детето си е вече дете. То вече е просто, доверчиво и зависимо (за разлика от възрастните) и Бог може да използва детските му качества, за да го заведе при Исус Христос.

- В Библията се казва, че детството е най-подходящото време да повярваш в Исус Христос, преди сърцата да се вкаменят. *„За да поставят надеждата си на Бога и да не забравят делата на Бога, а да пазят Неговите заповеди и да не станат като бащите си – упорито и непокорно поколение, поколение, което не утвърди същето си и чийто дух не беше непоколебим за Бога.“* (Псалм 78:7-8). *„И помни Създателя си в дните на младостта си, преди да дойдат дните на злото и те стигнат годините, когато ще си кажеш: Нямам наслада от тях.“* (Еклизиаст 12:1)
- Библията учи, че това, което детето приеме от Божието слово може да има дълбок и траен ефект в живота му. *„Възпитавай детето отрано в подходящия за него път и то няма да се отклони от него, дори когато остарее.“* (Притчи 22:6) *„От детинство знаеш свещените Писания, които могат да те направят мъдър за спасение чрез вяра в Исус Христос.“* (2 Тимотей 3:15).

- Статистиката показва, че повечето хора са били спасени в детството или юношеството си. Колкото по-възрастен е човек, толкова по-корово става сърцето му и толкова по-малка е вероятността да повярва в Исус Христос.

„Затова както казва Святият Дух: „Днес ако чуете гласа Му, не закоравявайте сърцата си, както в преогорчението, както в деня на изкушението в пустинята, където бащите ви Ме изкушиха, изпитаха Ме. И видяха делата Ми четиридесет години.“ (Евреи 3:7-9)

- Практиката в работата с деца доказва, че те са по-отворени и откликват повече на нашето поучение отколкото възрастните (откликват повече и от тийнейджърите).

4. Спасеното дете е спасен живот

Добро е децата да повярват в Исус Христос и да бъдат спасени. Пред тях е целият живот. Спасеното дете е спасение не само на една душа, но и на цял един живот.

- Библията учи, че за човека е добро да помни, да вярва и да се покорява на Бога, докато е млад. *„Добро е за човека да носи хомот в младостта си.“ (Плач на Еремия 3:27). „И помни Създателя си в дните на младостта си, преди да дойдат дните на злото и те стигнат годините, когато ще си кажеш: Нямам наслада от тях; преди да се помрачи слънцето и светлината, луната и звездите и да се върнат облаците след дъжда.“ (Екклесиаст 12:1-2)*
- Библията съдържа свидетелства на хора, които са тръгнали с Бога още като малки, и това е донесло благословение за тях и за другите. *„Защото Ти, Господи Йехова, си моя надежда; на Теб съм уповавал от младостта си.“ (Псалм 71:5) „Боже, Ти си ме научил от младостта ми; и досега съм разгласявал Твоите чудесни дела.“ (Псалм 71:17). „Щом се отдели от теб, Господният Дух ще те отведе там, където аз не зная. И когато отида да известя на Ахаав, че си тук, и той не те намери, ще ме убие. Но аз, твоят слуга, се боя от Господа още от младостта си.“ (3 Царе 18:12).*

- Библията включва редица картини и примери на велики Божии мъже, които започват да вървят с Бога още като деца, напр. Самуил и Йосия. *„И Господ дойде и застана, и извика, както преди това: Самуиле! Самуиле! Тогава Самуил отговори: Говори, защото слугата Ти слуша.“* „И Самуил растеше и Господ беше с него, и Господ не остави неизпълнена нито една от неговите думи.“ (1 Царе 3:10, 19). *„В осмата година на царуването си, като беше още млад, почна да търси Бога на баща си Давид; а в дванадесетата година почна да чисти Юдея и Йерусалим от високите места, от ашерите, от ваяните и летите юнци.“* (2 Летописи 34:3). И редица други като Данаил, Йосиф, Исаак и Тимотей също тръгват с Бога, докато са още млади.
- В историята на църквата много духовни гиганти са били спасени още като деца или младежи – и Бог благославя тях и тяхното служение дълги години, например Джонатан Едуардс, Стивън Олфорд, Матю Хенри, Джим Елиът, Кори тен Бум, Чарлз Спърджън и Айзак Уотс.

ОБОБЩЕНИЕ

Библията учи на четири основни истини за децата.

- Те **МОГАТ** да бъдат спасени
- Те имат **НУЖДА** да бъдат спасени.
- Те са **ОТВОРЕНИ** за благовестието.
- За тях е **ДОБРЕ** да бъдат спасени.

Глава 2

Две групи деца

Ако тръгнем по логиката на казаното в първа глава, ще стигнем до важно заключение, което сериозно ще повлияе на нашето служение сред децата.

Има две групи деца

От учението на Божието слово за децата, което вече изследвахме, е ясно, че съществуват два вида деца – не повече и не по-малко. Следователно всяко дете, което поучаваме, попада в една от следните две групи.

- Първо видяхме, че има деца, които не са приели Исус Христос за свой Спасител и научихме няколко факти за тях.
 - ✓ Те са духовно мъртви.
 - ✓ Имат греховно естество, което се проявява в греховни постъпки.
 - ✓ Те са извън Божието царство.
 - ✓ Ако са достигнали съзнателна възраст, те се намират под Божието осъждане.

Тези деца имат нужда от Исус Христос като свой Спасител и трябва да чуят Благовестието. „И Исус им каза: Идете по целия свят и проповядвайте Благовестието на всяко създание. Който повярва и се кръсти, ще бъде спасен; а който не повярва, ще бъде осъден“ (Марк 16:15-16)

- Второ, има деца, които са приели Исус Христос за свой Спасител. Те се различават от първата група.
 - ✓ Те са духовно живи (Ефесяни 2:1).
 - ✓ Все още имат греховно естество, но Бог го е променил (2 Коринтяни 5:17).
 - ✓ Те са в Божието царство (Колосяни 1:13).

- ✓ Те са спасени (Деяния 16:31); всичките им грехове са простени (Деяния 13:39); имат вечен живот (Йоан 3:16).

Тези деца нямат нужда да повярват в Исус. Имат духовен живот. Вече се нуждаят от духовна храна, за да израстват духовно.

„Пожелавайте като новородени младенци чистото духовно мляко, за да пораснете чрез него към спасение.“ (1 Петър 2:2).
„Но растете в благодатта и познаването на нашия Господ и Спасител Исус Христос.“ (2 Петър 3:18)

Вие имате две отговорности и служения

Следователно като учител на Божието слово на децата, вие имате две отговорности и две цели:

- Преди всичко Бог иска от вас да благовествате на децата, които не са спасени (Марк 16:15). Вие искате да видите как всяко едно от тях приема Господ Исус Христос за свой Господ и Спасител; ще си поставите тази цел както в молитвите си за тях, така и в своето поучение пред тях.

С други думи, ще бъдете ловец на човеци! Ще „ловите“ деца, които не са спасени. Вашата главна и първостепенна роля е да бъдете блавестител. Нужно е да прилагате поучението си върху Божието слово за спасените деца, за да ги насърчите и да им дадете възможност да повярват в Исус Христос като Господ и Спасител. Освен това ще трябва да съветвате спасените деца, които искат да приемат Господ Исус и не знаят как да го направят.

Господ Исус призова Симон Петър да бъде ловец на човеци. *„Елате след Мен и Аз ще ви направя ловци на човеци“* (Матей 4:19).

- Вашата втора отговорност е да храните децата, които са спасени (Деяния 20:28). Вие искате те да израстват духовно, затова трябва да прилагате учението на Божието слово към всяко от тях, за да може да достигнат духовен растеж.

Господ Исус призова Петър три години след първия призив да стане пастир:

„Паси агънца Ми... Паси овцете Ми... Паси овцете Ми”
(Йоан 21:15-17).

Затова всеки детски учител и християнски работник има две служения и две отговорности:

- Да лови риба (или да благовества)
- Да пасе овцете (или да назидава)

Глава 3

Четири отговорности към децата

В светлината на предишните две глави сега можем да видим, малко по-подробно, какво трябва да се включи в служението с деца – и можем да направим извода, че трябва да поемем четири задължения и да предприемем четири стъпки. Ще се спрем на тях една след друга.

Трябва да благовестваме на децата

- Благовестването съдържа и включва две отговорности. Трябва да ПРЕПОДАВАТЕ на децата следните истини на Благовестието. Те са:
 - ✓ Бог е свят и Той обича грешните.
 - ✓ Те са грешници отделени от Бога.
 - ✓ Исус Христос умря и понесе наказанието за техните грехове.
 - ✓ Той възкръсна от мъртвите и е Господар на Господарите.
 - ✓ Те трябва да пожелаят да се отвърнат от своя грях.
 - ✓ Те трябва да приемат Исус Христос като свой Господ и Спасител.
 - ✓ Ако го направят, всичките им грехове ще бъдат простени, а самите те ще бъдат променени.
- Трябва да ПРЕДИЗВИКАТЕ и да поканите децата да приемат Исус Христос за свой Спасител. Трябва да се молите децата да откликнат на тази покана и това да промени сърцата им. Това може да стане по време на събирането или навярно след това. Но върху децата не трябва да се оказва никакъв натиск да откликнат.

Трябва да бъдем на разположение на децата, които се интересуват

Вие трябва да бъдете на разположение на неспасените деца, които имат въпроси или се нуждаят от лична помощ, за да разберат как да приемат Христос. Във вашата група може да има деца, които не знаят как да бъдат спасени, които са объркани или имат въпроси. Те се нуждаят от лична помощ и вие трябва да им покажете, че сте наоколо и сте готови да им помогнете лично, насаме. Кажете им какво да направят, ако искат да им помогнете.

Например, може да кажете на децата: *„Ако някое момче или момиче тук никога не е приемало Господ Исус Христос за свой Спасител и иска да го направи – но не е още сигурно как – след събирането ще се радвам да поговоря с него и да му помогна. Когато другите момчета и момичета си тръгнат, ти останни на мястото си, аз ще дойда и ще седна до теб и ще ти покажа как можеш да приемеш Господ Исус.“*

Това отваря врата за децата, които имат нужда и искат помощ и по никакъв начин не ги притиска.

Трябва да съветвате детето, което иска помощ

Това е целта на тази книга – исках да видите къде е мястото на служението за съветване във вашето общо служение с деца и как това е важна част от благовестването сред тях.

Трябва да помагате на спасените деца да израстват

А ето и следващата, логична стъпка, която трябва да предприемем. Ако децата са приели Исус Христос „сами“ на или след събирането, или лично сте ги завели при Христос, значи техният духовен живот вече е започнал. Те са „младенци в Христос“ и нашето задължение е да ги храним и да им помагаме да растат.

Четири стъпки

- Благовествайте на децата
- Бъдете на тяхно разположение
- Съветвайте ги лично
- Помагайте им да израстват

Хубаво е да запомните формулата 20-20-20-20!

- Вашият библейски урок и послание за благовестване може да трае 20 минути.
- За да се предоставите на разположение са нужни само 20 секунди.
- За да съветвате подробно едно дете са ви необходими най-малко 20 минути.
- Вашето служение за хранене и изграждане на децата може да трае 20 години!

Втора част

Инструкции в съветването

- Пет въпроса, които трябва да си зададете
- Десет принципа, които трябва да разберете
- Десет стъпки, които трябва да предприемете
- Три схеми, които ще ви бъдат от помощ

Глава 1

Пет въпроса, които трябва да си зададете

Учителят, който сега започва служението си с деца и за първи път чува за съветване, има много въпроси, които желае да зададе. По-опитният учител също има подобни въпроси и също може да се окаже в положението на учителя, за когото бе споменато в предисловието. Той е обучавал деца в течение на години, но е възможно никога да не е сядал до дете и да го е водил при Христос. Следователно, идеята за съветване е доста нова и за него. Може би, както нашият учител в началото, той не знае в действителност как да постъпи.

Какво означава да се съветва дете?

Този първи и най-основен въпрос води точно в същината на предмета и ни кара да се запитаме: „За какво говорим? Какво означава да съветваме дете и да го водим при Христос?“

Да съветвате детето за спасение означава, че сядате до едно дете (или до няколко деца, може би) и разговаряте с него лично, *и по негова молба*, за да му покажете как то може да се довери на Исус Христос като на негов Бог и Спасител. Ако то желае да се довери на Христос, тогава ще трябва да му помогнете да го направи. *Това* е съветването. *Това* означава да водиш дете при Христос.

Интересно е да видим, че речникът дава определение за „съветване“ като „даване на мнение за това как да се държим“, „препоръчване“ или „даване на мнение с цел водене към нравствено съвършенство“.

Спасените деца също имат нужда от лично съветване. Но този въпрос ще бъде разгледан в книга, която ще излезе по-късно. Тук ще се съсредоточим върху съветването на неспасеното дете и как да го водим при Христос.

Защо съветването е важна част от служението ви?

Бог ви е дал служение с група деца, които вие редовно обучавате. Като се срещате с тях ежеседмично, вие използвате библейския урок, който сте подготвили (и всъщност цялата ви програма), за да ги евангелизирате. Казано с други думи, вие ги учите:

- че те *имат* нужда да бъдат спасени, защото грешат и защото Бог е свят;
- че те *могат* да бъдат спасени, заради това, което Исус Христос направи за тях на кръста;
- че те *ще* бъдат спасени, ако се покаят от греха си и се доверят на Исус Христос като на техният Спасител.

И така, вие обяснявате на вашите деца пътя на спасението като ги насърчавате и приканвате да се доверят на Исус Христос като на техният Спасител.

Вие сте евангелизатор и *евангелизирането* е вашето служение. Молете се в класа ви да има деца, които да се доверят на Исус Христос като на техният Спасител; молете се също Святият Дух да ги изобличава за греховете им и да ги доведе при Исус Христос! Наистина, би било добре, ако детето се довери на Исус Христос като на свой Спасител по време на събирането, докато вие говорите, или да го направи по-късно у дома.

На вашето събиране, обаче може да присъстват други деца, които се нуждаят от *лична* помощ или, които имат специфични въпроси и проблеми във връзка със спасението, които изискват лични отговори и решения.

Те все още не са сигурни в това, което трябва да направят, за да се спасят и имат нужда от някого, с когото да поговорят. Именно заради *тези* деца съветването е важна част от вашето служение. Много деца отиват при Исус Христос за спасение „от само себе си“, за което сме благодарни. Но *има* и деца, които се нуждаят от вас, за да направят това и вие трябва да сте на разположение да им окажете тази помощ.

Трябва не само да сте подготвени за възможностите да съветвате такива деца и да сте на разположение, когато те имат нужда, но също и да търсите тези възможности. Непременно, осъзнайте това като важна част от служението ви и винаги предвиждайте време за тази дейност в разпределението на програмата си.

Кой е подготвен да съветва дете?

Да бъде на разположение да съветва лично деца и да ги води при Христос е отговорност на *всеки* учител на деца и на *всеки* детски работник. Служението ви на съветване е в много отношения също толкова важно, колкото преподаването на библейски урок.

Очевидно е, че учителят, който води детето при Христос, трябва преди всичко да е спасен. Необходимо е той да е наясно с основните библейски учения и със собствената си увереност в спасението. Разбира се, учителят трябва да бъде убеден, че Бог може да спасява деца и наистина спасява деца. Библията учи, също, че Бог ще го използва и благослови в служението му, само ако той се стреми да ходи с Него.

И така, след като имаме тези условия, ето три други стъпки, които трябва да предприемете, за да сте подготвен да водите деца при Христос:

1. Необходимо е *да научите* колкото е възможно повече за това как да водите дете при Христос! Вярвам, че тази книга ще ви бъде от помощ.
2. Необходимо е *да бъдете готов* да се включите в служение на съветване точно тогава, когато Бог – Свети Дух отвори вратата. От опит ще научите много повече, отколкото по какъвто и да било друг начин. Ще се учите също и от грешките си (след молитва и анализ) и ще можете да решите да не ги допускате за в бъдеще.
3. Необходимо е *да бъдете в зависимост* от Святия Дух, за да ви използва, когато съветвате. Молете се Бог да ви

помага и да ви води. Той е много по-заинтересован и загрижен за детето, отколкото сте вие.

Кога и къде ще се представят възможности за съветване?

Повечето възможности да се съветва и води детето при Христос се явяват след приключването на детското събиране или на часа в Неделното училище. По време на това събиране вие сте представили ясно Евангелието (обикновено в библейския урок). Показали сте на децата как да се доверят на Христос и по разбираем начин сте събудили желание у тях или сте ги приканили да го направят. Наблегнали сте на това, че те могат да се доверят на Христос навсякъде и по всяко време; но сте подчертали, че е важно да го сторят днес и да не го отлагат. Разбира се, вие не сте оказали натиск върху децата да се доверят на Христос. Знаете, че това е работа на Святия Дух и че не трябва да се опитвате да вършите *Неговата* работа.

Знаете също, че на събирането би могло да присъства дете, което иска да се довери на Христос, но все още не е сигурно как да го направи. Осъзнавате, че това дете вероятно има нужда от лична помощ и от личен съвет от вас самия. Понякога такива деца са стеснителни и никога няма да дойдат, за да говорят с вас, освен ако вие не предоставите себе си на тяхно разположение. В някой момент от събирането, сте казали на децата нещо подобно на това:

„Ако ти си момче или момиче, което не е спасено, а би желало да се спаси, но все още не си сигурен как това може да стане, бих се радвал да говоря с теб след приключването на събирането и да ти помогна. Когато събирането завърши, остани седнал, така аз, ще разбера, че искаш да разговаряш с мен.“

Или:

„Може би ти си момче или момиче, което не е спасено, а би желало да се спаси. Но ти все още не знаеш от какво

имаш нужда, за да се спасиш. Бих се радвал да разговарям с теб и да ти помогна. Ако ти искаш да говоря с теб, моля те, ела и седни на някой от столовете от предната редица *след* като събирането свърши и другите деца си отидат. Ще се радвам да дойда при теб и да разговаряме“.

Така вие сте на разположение на децата, които се нуждаят от лична помощ и личен съвет, и искат да ги получат. Направили сте това по начин, който изключва натиск. Осведомили сте децата, че сте готов и че желаете да им помогнете да се доверят на Исус Христос, и сте пояснили какво те трябва да направят, за да се възползват от тази помощ. Не сте помолили децата, да вдигнат ръка, да станат или да излязат отпред, но сте им казали, че могат да останат после, ако искат да им помогнете да дойдат при Христос за спасение. Това ясно предоставя решението в ръцете на детето, без какъвто и да бил натиск.

Ето защо обичайното време и възможност да се съветва дете и да се води при Христос е *след приключването* на детското събиране или на часовете в Неделното училище.

Освен това, биха могли да се появят възможности да бъде съветвано едно спасено дете и да бъде водено при Христос по някое друго време извън официалното събиране и по доста различен начин от вече очертаня. Възможно е да познавате дете, което очевидно не е спасено и да почувствате, че Бог ви води да се обърнете лично към него и да разговаряте за нуждата му от спасение. В такъв случай можете да потърсите дадена от Бог възможност да поставите началото на разговор или на серия от разговори с детето, като се надявате, че това на свой ред, сега или по-късно, ще накара детето да изрази желание да бъде съветвано. Разговорът сам по себе си не е съветване, но той би могъл да го породи. Необходима е много мъдрост, за да се справим в ситуация от този тип. Толкова е лесно да се окаже натиск върху детето, особено ако поемете инициативата по този начин. Трябва винаги да внимавате да не го тласнете да се ангажира с признания, които то не разбира или за които

още не е готово.

Възможности могат да се представят и на родител, който осведомява децата си, че ако някога те пожелаят да се доверят на Господ Исус, той винаги ще бъде готов да разговаря с тях и да им помага.

Но във всички тези ситуации на личен контакт, родителят или учителят трябва да бъде много мъдър, много чувствителен и много внимателен. Той никога не трябва да упражнява какъвто и да бил натиск върху детето, но по всяко време трябва да предоставя себе си на водителството на Святия Дух.

Как можете да съветвате дете?

Това е големият въпрос, на който ще бъде отговорено в останалата част на тази книга.

Вярвам, че е възможно за човек, който наистина иска да научи как да съветва дете и как да го води при Христос, да направи това. Той трябва да разбере, преди всичко, някои основни принципи и те ще бъдат очертани в следващите страници. После трябва да научи серия от прости, логични стъпки, които да следва и те също ще му бъдат обяснени. Като има в съзнанието си принципите и основно разбиране за плана, който да следва, той ще е готов да работи.

Глава 2

Десет принципа, които трябва да разберете

Когато детето дойде при вас след събирането и ви каже, че иска да се довери на Исус Христос като на свой Бог и Спасител, вашата отговорност е да седнете и да поговорите усърдно и колкото се може по-просто с него.

Това е много важно и решаващо време за детето. Не е достатъчно само да се молите с него или дори да се молите заедно у вас. Със сигурност не е достатъчно да го убедите да се подпише някъде, че е решило да се довери на Бога. Посредственото или повърхностно съветване може да навреди много. Трябва да схванете част от голямата отговорност, която ви е поверена от Бога и да давате колкото се може повече лична помощ на детето. Задачата ви е да доведете детето до жива връзка с Исус Христос, като същевременно се стремите личността ви да е колкото се може по настрана.

Вероятно няма друга област от работата с деца, в която да се нуждаете толкова много от водителството и от мъдростта на Бога. Но Библията казва: *„Но ако на някого от вас не достига мъдрост, нека иска от Бога, Който дава на всички щедро, без да укорява, и ще му бъде дадена.“* (Яков 1:5).

Докато се приготвяте за това важно служение, е необходимо, преди всичко да си спомните десетте основни принципа, които трябва да знаете, да разбирате и да пазите в съзнанието си, когато съветвате неспасено дете.

1. Разчитайте на Святия Дух

Запомнете, че Бог обича детето и, според Матей 18:14, Той не желае нито едно дете да погине. Запомнете също така, че Святият Дух е способен да спаси детето, дори ако допускате грешки при съветването. Спасението, в края на краищата, е

Божия работа!

И така, давайте най-доброто от себе си, но не бъдете нервен или уплашен. Бог иска да ви използва, но вие не сте толкова съществен, колкото си мислите!

Молете се Святият Дух да работи в детското сърце – да го обвинява за грях, да прави Христос и делото Му живи и разбираеми и да го обнови.

Молете се Святият Дух да ви помага и води в нещата, които трябва да кажете.

Молете се за това преди да дойдете на събирането, преди започването на събирането и преди да започнете да съветвате детето. После трябва да продължите с молитва през цялата сесия на съветване.

2. Бъдете мъдър

В един мъдър подход към ситуация на съветване са включени две прости, но ефикасни мерки:

Изберете подходящо място

Винаги трябва да избирате спокойно място за съветване, с колкото се може по-малко отвличащи мисълта предмети. Всяко нещо, което би го разсеяло, трябва да бъде откъм гърба на детето.

Трябва да сте на обществено място, което да е достъпно за всеки. Уверете се, че ви виждат, ако съветвате дете след събиране на открито. Правете това пред всеки, който би могъл да наблюдава.

Никога не отвеждайте детето зад ограда, в кола или дори в стая, където ще бъдете напълно сами. Това не само би могло да породи подозрения, но и да направи детето доста нервно.

Съветвайте само едно дете, ако е възможно

Най-добре е да съветвате на „четири очи“, ако обстоятелствата го позволяват. Можете, обаче, да съветвате повече деца наведнъж, ако е абсолютно необходимо и при условие, че всички

те имат един и същи основен проблем. (Вижте четвърти въпрос на стр. 82.)

Съветвайте по възможност деца от вашия пол, особено ако детето е по-голямо и вие още не сте навършил 20 години или сте в началото на второто си десетилетие.

3. Бъдете подготвен

Абсолютно вярно е, че трябва разчитате на Святия Дух, когато съветвате деца, същевременно обаче трябва да се стремите да правите всичко, което е по силите ви, за да бъде работата ви колкото се може по-продуктивна и сполучлива. Важно е да сте възможно най-добре подготвен за вашата среща за съветване.

Задайте си следните въпроси:

- ✓ Молили ли сте се? Става въпрос за молитва – Бог да спаси деца, преди обучаващата сесия; и за специфична молитва, дори и кратка, преди започването на съветването.
- ✓ Изучили ли сте внимателно и основно книга, подобна на тази, която ще ви помогне да узнаете какво да правите?
- ✓ Имате ли на разположение Библия за ползване, заедно с прост план, който ще ви помогне да запомните стъпките, които трябва да предприемете? (Вижте на стр. 72.)
- ✓ Решили ли сте предварително кой стих от Библията ще обясните и използвате?
- ✓ Упражнявали ли сте се в съветване с човек, с когото работите? Това може да бъде много полезно.

4. Бъдете чувствителен

Бъдете чувствителен към водителството на Святия Дух във връзка с това, което трябва да кажете на детето. Помнете, че всяко дете е различно. Някои деца имат нужда от повече помощ и обяснения по специфични проблеми, отколкото други. Добре е да имате план за съветване, който да следвате, но Святия Дух би могъл да ви води в посока, която не сте очаквали.

Бъдете чувствителен към ръководството на Святия Дух от-

носно това, докъде трябва да водите детето. Следете за предупредителни сигнали, които ви показват, че сте го довели не дотам, докъдето то иска да отиде или е готово да отиде: не го свърта на едно място, не ви гледа или изглежда разсеяно. Също така, следете внимателно за доказателства, че то не разбира това, което казвате.

Бъдете чувствителен към това, как детето, което съветвате възприема и разбира духовните неща и се опитайте да прецените ситуацията. Разбира ли то онова, което казвате? Готово ли е да продължи по-нататък?

Трябва да съветвате и водите детето само дотам, докъдето то е готово и подготвено да отиде. Когато е очевидно, че Святият Дух не работи в детското сърце или че детето не проявява признаци да разбира, или пък ако усещате, че то не е подготвено да отиде по-нататък, не се колебайте да завършите съветването. Възможно е само да сеете или да поливате, а не да жънете (1 Коринтяни 3:6). Обикновено има много брънки във веригата, която отвежда едно дете при Христос. Бихте могли да сте последната, или първата.

При евангелизирането и при съветването трябва винаги да се пазите да не оказвате натиск върху детето да предприеме стъпки, за които Святият Дух не го е подготвил.

Този вид чувствителност изисква самодисциплина и умереност, за да не подтиквате или манипулирате детето по някакъв начин.

При условие, че то не е готово да продължава нататък, трябва да му предложите да разговаря с вас по-късно, ако желае, и трябва да се молите Бог да продължи да работи в сърцето му.

5. Бъдете прилежен и отделяйте достатъчно време

Трябва да сте подготвен да отделяте време за детето, което иска да бъде съветвано. Трябва да откриете какъв е проблемът му и после да му покажете просто и ясно, от Библията, как този проблем може да бъде разрешен чрез личността и чрез

делото на Исус Христос. Това е най-важният момент от живота на детето и изисква усърдие и време от ваша страна. Заради това избягвайте каквото и да било повърхностно отношение или кратки, бързи похвати. Не е достатъчно да зададете няколко въпроса, на които да се отговори с „да“ или „не“. Не е достатъчно да го убедите да се подпише някъде, че е решило да се довери на Бога. Не е достатъчно само да прочетете стих от Библията или да се помолите кратко с децата или пък да го накарате да се моли.

Трябва да бъдете усърден в съветването си и това изисква време. Това не може да се направи за две или за пет минути. Обикновено, за да се съветва едно загрижено дете са необходими 20-30 минути, така че да се разбере напълно какъв е проблемът му и да му се покаже отговорът на този проблем. Някои случаи, в които има проблеми биха могли да се нуждаят дори от повече време. Може да се окаже невъзможно да се извърши съветването в една среща. Тогава ще се наложи да помолим детето да дойде отново по друго време, така че да продължим и завършим съветването.

Същевременно е необходимо да осъзнаем, че продължителността на времето, прекарано в съветване, зависи от детето, от средата му, от това, което то вече знае и от състоянието му на готовността му (или на липсата на такава). За някои деца по всяка вероятност ще е необходимо по-кратко време на съветване, ако те са готови и добре подготвени в този момент. Винаги е важно обаче да бъдете усърден, както и да планирате по-дълго време за съветване, а не по-кратко.

Може да има обстоятелства, които пречат да се прекара толкова много време в съветване на детето, но вие трябва да намерите начин да се справите с тези трудности, ако това изобщо е възможно.

➤ Родителите може да се тревожат, че детето не се прибира у дома в обичайното за него време.

- Обадете им се по телефона или уредете някой да ги по-

сети, за да им съобщи, че детето ще закъснее и да им каже по каква причина.

- Детето може би трябва да вземе влак или автобус в точно определен час.
 - Заведете го до дома му с кола.
- Няма време за съветване на края на събирането.
 - Кажете на децата, които искат да разговарят с вас да дойдат рано на следващия ден или следващата седмица, така че да създадете възможност съветването да започне преди началото на следващото събиране.
 - Друг възможен вариант е да прередите плана на събирането ви, така че библейският урок да е предвиден за по-ранно време в програмата, а не за по-късно. Това ще даде възможност да съветвате заинтересованите деца преди края на събирането.
- Ако говорите в училище, обикновено там няма да разполагате с време или възможност за съветване.
 - Уверете се, че в урока си сте представили ясно Евангелието и пътя за спасение. Молете се Бог Свети Дух да заведе деца при Христос въз основа на това, което те са чули. Но също можете да кажете на децата, че ако желаят да продължите да разговора, трябва да ви дадат името и адреса си и вие бихте могли да се свържете с тях по-късно.

Много от тези проблеми могат да бъдат преодолени. Нека това да бъде вашата цел: винаги да предвиждате време за съветване, когато разработвате програмата си.

Можете да откриете повече информация по този принцип в отговора на пети въпрос на страница 84.

6. Разяснявайте и обогатявайте това, което детето вече е чуло

Обикновено по време на съветването ви няма много нови

неща за детето. То трябва вече да е чуло основните евангелски истини на събирането. Съветването просто преглежда тези истини, пояснява ги, разширява ги и се уверява, че детето ги разбира. Бог е говорил на детето чрез евангелските истини, които то вече е чуло на събирането и му е дал желание да се спаси въз основа на тези истини. Вие трябва да **ги** надградите и да **ги** използвате като основа на вашето съветване.

Основната разлика е, че при съветването, се представя възможност за въпроси и за обратна връзка, и вие можете да приложите преподаденото към личните нужди на едно дете.

Ето защо срещата за съветване е наистина продължение на библейския урок. Тя трябва да е в тясна връзка с него и заедно да образуват едно цяло. Съветването ви дава възможността да работите със същите истини на Благовестието на лична основа, при разговор на „четири очи“ и да прилагате **тези** истини, ясно и индивидуално към особените нужди на едно дете.

7. Придържайте се към основната тема

Трябва да внимавате да не се отклонявате от темата, било то поради липса на концентрация или на подготовка от ваша страна, било то поради незначителни странични въпроси, повдигнати от детето. Времето е ограничено и е необходимо стро-го да се придържахме към разглеждания въпрос.

8. Задавайте въпроси

Основната грешка, допускана от неопитните съветници, е, че те говорят твърде много и слушат твърде малко. Това е среща за съветване, а не мини-проповед пред паство от един член!

Вие трябва **да слушате** детето, за да забележите нуждите му и за да можете да му помогнете. Трябва да откриете какво детето разбира и какво не разбира.

За да сте способен да съветвате ефективно е необходимо, да задавате въпроси и да изслушвате внимателно отговорите. По

този начин вие можете по-добре да разберете проблемите на детето и също така, можете по-добре да узнаете до каква степен то ви разбира.

Има няколко правила, които трябва да следвате, когато задавате тези въпроси:

- *Опитвайте се да избягвате въпроси, които изискват отговори само с „да“ или „не“* (например: „Достатъчно добър ли си, за да отидеш на Небето, когато умреш?“ или „Знаеш ли, че Исус умря на кръста за твоите грехове?“). Прости отговори в една дума, като тези, не ви помагат много. Те биха могли дори да ви създадат неправилно впечатление за проблемите на детето или за степента, до която то ви разбира.
- *Избягвайте твърде много въпроси с лесни и очевидни отговори*, които се нуждаят от малко размисъл, дават малко информация и които могат да бъдат заучени „папагалски“ (например: „Кой умря на кръста за греховете ти?“). Някои от тези въпроси биха могли да са в помощ, но с тях не трябва да се прекалява.
- *Опитайте се да задавате въпроси, чиито отговори наистина ще ви помогнат* да разберете проблема на детето и степента, в която то разбира темата (например: „Какъв е Бог според теб?“, „Какво мислиш, че е грях?“, „Какво вижда Бог, когато погледне в сърцето и в живота ти?“, „Защо Господ Исус е единственият, Който може да измие твоя грях?“).
- *Уверете се, че въпросите ви са прости* и не твърде „богословски“. Ако детето има проблем с въпроса ви, опитайте се да го изразите с други думи и да го опростите.
- *Насърчавайте детето да използва свои собствени думи*, а не само да повтаря като папагал след вас. Може би те няма да са така точни или така богословски като вашите, но ще ви бъдат по-добър показател за неговите нужди и разбиране.

- *Понякога е добре да задавате въпроси, които имат два възможни отговора.* Това улеснява детето да отговаря без притеснение или страх, че ще каже нещо погрешно (например: „Спасен ли си или все още мислиш за това?“, „Приел ли си Христос или все още не си достигнал до това?“).
- *Ако детето очевидно не знае отговора на даден въпрос (а това се случва често), отворете Библията си на стих, който дава отговора и помолете детето да го прочете или пък му задайте други помощни въпроси, които биха го довели до отговора.*
- *Важно е да задавате въпросите си в „предразполагаща“ атмосфера.* Избягвайте каквото и да било напрежение. Вие не искате сесията на съветване да се превърне в мини разпит, което ще изнерви детето и ще го накара да се страхува да не би да даде неправилен отговор. Тогава то ще млъкне и няма да каже нищо повече.

9. Използвайте Библията си

Дръжте Библията си отворена, за да уверите детето, че това, което казвате, се основава на Божието Слово. Не четете и не се позовавайте, обаче, на твърде много стихове, тъй като това би могло да го обърка. По-добре е да му покажете един библейски стих във връзка със спасението и поканата на Христос детето да дойде при Него, и да се съсредоточите върху този **един** стих. Бихте могли да цитирате други стихове по памет, като ги представите с думите „Библията казва...“ без непременно да ги показвате в Библията.

Може да е много полезно да използвате „Книгата без думи“ по някое време през сесията ви на съветване, и то, колкото се може по-рано, това ще ви помогне да узнаете какво детето знае и какво не знае. Водете обаче детето при Христос с Библия в ръка и нека тя да бъде основа на **това**, което казвате в този момент, а не „Книгата без думи“.

Цветове на книгата без думи представят пътя на спасение-

то на детето много ясно и живо и те ще го насърчат да внимава и разбира.

- ♦ *Златната страница* говори за *Бога и за Небето*.
- ♦ *Тъмната страница* говори за *греха*.
- ♦ *Червената страница* говори за *смъртта и жертвата на Христос*.
- ♦ *Чистата страница* говори за *Христовото възкресение и нашето оправдание чрез вяра*.
- ♦ *Зелената страница* говори за *израстването в християнския живот*.

„Книгата без думи“ може наистина да ви помогне да обясните пътя за спасение на едно дете, а също така, чрез въпроси върху нея можете, да схванете до каква степен то разбира Евангелието. Това ще ви даде възможност да узнаете по-добре на какво да отделите повече време.

Можете, разбира се, да постигнете същите цели без „Книгата без думи“.

10. Бъдете любящ и заинтересован

Децата винаги ценят човек, който се интересува от тях лично и от когото блика Божията любов. Един учител или съветник никога не трябва да става механичен или професионален в подхода си към децата.

Един път след като ледът е бил разчупен и е установено началото на взаимоотношение, разговарянето с деца и съветването им може да стане прекрасно и доста лесно. Децата са толкова естествени и прями. Ако ви уважават и ви вярват, обикновено ще ви казват какво знаят и какво не разбират. Има, обаче, няколко ключови принципа, които трябва винаги да помните:

- ♦ **Приемайте детето като достойна личност** и го уважавайте като индивид, който има нужди.
- ♦ **Не го критикувайте.**
- ♦ **Никога не създавайте впечатление, че един проб-**

лем е банален или дори смешен. Бог никога не прави това с нас.

- ♦ **Пазете за себе си това, което детето ви доверява.** Ако споделите довереното с други, то ще бъде горчиво разочаровано и никога няма да дойде отново при вас. Но имайте предвид, че има въпроси, които засягат законите за защита на децата.

Глава 3

Десет стъпки, които трябва да предприемете

Полезно е, когато водите дете при Христос, да имате основен план, който да следвате и да използвате като указание. В тази глава ще очертаем такъв план стъпка по стъпка. В следващата глава ще намерите три обобщени схеми на този план за съветване с различна степен на подробност. Можете да изрежете или да копирате една от тях и да я държите в Библията си или, още по-добре, да я залепите на вътрешността на корицата. В такъв случай, когато съветвате детето, можете да хвърляте поглед, от време на време върху схемата, за да ви напомни какво да направите като следваща стъпка.

Съветването, обаче, не е само механично упражнение. Именно на Святия Дух принадлежи задачата да осъжда и обновява. По всяко време трябва да сте гъвкав и чувствителен към водителството на Святия Дух в отговор на проблемите и на нуждите на детето. Биха могли да възникнат обстоятелства, въпроси и проблеми, които ще ви попречат да следвате точно този план. Но е полезно да гледате на него като на идеалната схема, която да използвате като основа за вашето съветване.

Съществуват десет стъпки, които човек трябва да предприеме, когато води едно дете при Христос.

Стъпка 1 – Предразположете детето

Детето може да бъде нервно и да се чуди какво ще се случи, особено, ако е по-малко. Кикотенето може да е проблем понякога. Вижте въпрос 7 и отговора му на страница 86, който ще ви помогне да се справите с това.

- **Усмийте се и го предразположете.** Кажете му, че сте щастлив, защото то иска да разговаря с вас.
- **Попитайте го за името и за възрастта му** (ако не ги

знаете) и после използвайте името му, по време на разговора ви с него.

- **Разберете дали някой не го чака** или дали не го очакват у дома в определено време; вземете всички необходими мерки във връзка с това.

Ще ви бъде от помощ, ако можете да откриете още в началото дали детето е римокатолик, евреин, и т.н. За да сторите това, бихте могли да го попитате дали ходи на Неделно училище или на църква и ако е така, в коя. В някои ситуации е полезно, да узнаете кое училище посещава детето.

Бихте могли да го попитате също дали обича училището и кои са любимите му предмети. Този вид разговор насърчава детето да се отпусне, да говори и да се разкрие пред вас.

Стъпка 2 – Определете проблема на детето

Подобно на лекар, вие трябва да „диагностицирате“ духовния проблем на детето, преди да можете да му помогнете. Един лекар не трябва никога да назначава лекарство или лечение, без да прегледа пациента си и да се опита да открие какво му е. Същото се отнася и до съветника на деца.

➤ Четирите основни групи деца

Децата, които идват за помощ и за съветване след събирането, обикновено попадат в една от четирите основни категории или групи и с всяка група трябва да се отнасяме по различен начин.

Група 1 – Дете, което не е искрено или готово

То може да е любопитно; може да е дошло да говори с вас, защото някой друг го е сторил; може да е там, само защото големият му брат иска да говори с вас. Детето може да е дошло, защото е чуло, че тези, които правят така, получават безплатна книга. То може да е дошло, само защото иска да ви се хареса или „само, за да му е забавно“.

Група 2 – Дете, което не разбира нуждата си от спасение

То не разбира и не осъзнава какво е грях и няма осъждане за него. Често такава дете е много малко.

Група 3 – Дете, на което липсва увереност или има проблем като вярващ

То се е доверило вече на Исус Христос като на негов Господ и Спасител, но мисли, че трябва да бъде спасено отново или пък знае, че е спасено, но има проблем или въпрос, който го смущава.

Група 4 – Дете, което е искрено, разбира, но не е спасено и наистина иска да се спаси.

Много деца, които идват за съветване, са от тази категория и това е групата, с която предимно ще се занимаваме до края на тази книга.

➤ **Три основни въпроса, които трябва да зададете**

Трябва да зададете на детето, което идва при вас, серия от три въпроса, всеки от които е свързан с една от първите три групи, разгледани схематично по горе. Това ще ви помогне да откриете към коя група или категория то принадлежи. Трябва да изслушвате внимателно отговорите му.

Въпрос 1 – *Защо искаш да разговаряш с мен?*

Този въпрос може, разбира се, да бъде формулиран по различни начини: „Защо остана?“ или „Има ли нещо в историята, за което искаш да разговаряш?“ или „Какво би искал Господ Исус да направи за теб?“

Отговорът на детето трябва да ви покаже дали то е искрено или е в първата група от списъка на предишната страница. Ако отговорът му показва, че то искрено иска да се довери на Христос, тогава преминете към въпроси 2 и 3.

Ако, обаче, е очевидно, че то не е искрено или не е подготвено да върви по-нататък, отделете време, за да подчертаете, че за него най-важната стъпка, която трябва да предприеме,

е да се довери на Христос. Кажете му, че трябва сериозно да помисли за това и че може да се довери на Христос по всяко време и на всяко място. Осведомете го също, че винаги ще сте готов да разговаряте по-нататък с него, по всяко време, когато то пожелае. Този разговор с детето може да е първата стъпка в изграждането на взаимоотношение с него, което би могло да доведе до повярването му по-късно.

За момента вие не можете да го отведете по-нататък.

Очевидно е, че ако детето е дошло само „за да се позабавлява“, можете да го смъмрите или порицаете, но заедно с това и да го насърчите да е сериозно и да размисли дали иска да се довери на Исус Христос като на свой Спасител.

Въпрос 2 – Извършил ли си някога грях или нещо лошо?

Този въпрос също може да бъде формулиран по различни начини: „Какво вижда Бог, когато погледне в сърцето и в живота ти?“, „Какво мислиш, че е грях?“ или „Кои са някои от лошите неща, които правиш?“

Въпроси от този тип ще позволят на детето и на вас самия да разговаряте за греха.

Отговорите му на вашите въпроси ще ви помогнат да узнаете дали детето разбира нуждата си от спасение. Ако това не е така, то е във втората група от списъка на предишната страница и не е готово да върви по-нататък.

Не е достатъчно за детето, обаче, само да знае, че е съгрешавало и да е способно да отговори с „да“ на горните въпроси. Необходимо е да съществува известно осъждение за грях, желание да се отвърне от него и желание да бъде различно.

И така, бихте могли да зададете следващи въпроси като тези: „Искаш ли да си такъв?“, „Как Бог иска да се чувстваш заради лошите неща, които си направил?“, „Би ли искал, с Божия помощ, да си различен?“ или „Защо искаш да си различен?“

Ако детето няма никакво разбиране за греха и/или изглежда, че няма съзнание за грях, то е във втората група деца (Вижте

на страница 45-46.). Точно сега не можете да го водите при Христос. Кажете му, че то трябва да види собствената си греховност преди да може да се довери на Исус Христос като на свой Спасител и че когато направи това, ще може да помоли Господ Исус да го спаси. Кажете му също, че свободно (спокойно) може да дойде при вас, ако се нуждае от помощ. Помолете се с него преди то да си тръгне и помолете Бог да му покаже неговата греховност, както и да му помогне да се довери на Исус Христос. Бъдете внимателен, обаче, детето да не мисли, че е спасено, само защото сте се молили с него.

Ако, от друга страна, то изглежда, че разбира и има известно осъждение за грях – преминете към третия въпрос.

Въпрос 3 – „Поканил ли си вече Господ Исус в сърцето и в живота си, за да прости греховете ти?” или „Правил ли си някога нещо подобно?”

Отговорът на детето, да се надяваме, трябва да покаже дали то вече е спасено.

Ако детето отговори с „не“ или ако, след като сте му задавали въпроси, имате някакво реално съмнение дали е спасено или не, отнасяйте се към него като към дете, което не е спасено, но което разбира. С други думи, то е в четвъртата група. (Вижте на страница 46.)

Обаче ако детето отговори с „да“, трябва да го помолите да ви разкаже за това. Не приемайте веднага положителния му отговор. То може да е казало „да“, защото чувства, че вие сте го искали, или, защото всяка вечер, преди да си легне, е казвало някаква малка молитва. Изслушайте внимателно отговора му и му задайте следващи въпроси, при необходимост. Ако, вследствие на разсъждения, вече сте сигурен, че детето вече е спасено, то е в третата група (вижте на страница 46) и трябва да се отнасяте към него като към новородено дете, което е изгубило увереността си и има нужда от помощ в християнския си живот.

В този случай трябва да се опитате да разберете защо му липсва увереност и да дадете разрешение на проблема му, взето от Божието Слово. Можете да направите това като зададете въпроси на детето от рода на: „Защо мислиш, че Господ Исус вече не е в сърцето и в живота ти?“

Възможни причини за липсата на увереност у детето:

- То е съгрешило и вярва, че поради това Исус Христос го е напуснал.
- То е пренебрегнало общението с Господ чрез молитва и изучаване на Библията.
- То не е осъзнало или не е получило увереност в спасението поради липсата на обяснение.

Как можете да му помогнете?

- Обяснете, че Исус Христос не го е напуснал и че всъщност Той не може да направи това. Ето защо детето няма нужда да бъде спасено отново (Евреи 13:5).
- Покажете му необходимостта да изповяда греховете си (1 Йоан 1:9).
- Наблегнете върху важността на тихото време всяка сутрин или в някой момент от деня.
- Очертайте накратко библейското учение за увереността в спасението. То може да е сигурно, че е спасено, защото Библията казва това (Деяния 16:31) и също, защото е имало промяна (дори и малка) в неговия живот (2 Коринтяни 5:17).

После трябва да се помолите с него, да му кажете нещо за насърчение и да го оставите да си тръгне.

Когато задавате трите въпроса или очертаната по-горе серия от въпроси, е възможно да не сте напълно сигурен дали детето е искрено, дали разбира или дали то вече се е доверило на Христос. С други думи, може да не сте сигурен към коя от четирите групи то спада. В случаи на подобна несигурност е по-добре да продължавате да съветвате

детето и да се отнасяте към него като към дете от четвъртата група (вижте страница 46), докато или освен ако, не се убедите в обратното.

Стъпка 3 – Уверете се, че детето разбира Евангелието

Тук можете да използвате вашата „Книга без думи“. Обаче не говорете само вие! Целта ви не е да проповядвате, а да откриете до каква степен детето разбира Евангелието. Следователно, трябва да задавате въпроси на детето, за да видите какво то мисли и разбира за Бога, за греха, за Исус Христос и за пътя на спасение, преди да вървите по-нататък.

Бихте могли да цитирате библейски стихове тук и там, за да тълкувате и разяснявате въпросите, които задавате. Няма нужда, обаче, да отваряте Библията си на всеки стих.

- **Бог** (покажете златната страница на „Книгата без думи“)
За кого ти напомня тази страница?
Какъв е Бог?
 - Той е богат, създал е и притежава всичко
 - Той е Царят на царете
 - Той е свят
 - Той живее на Небето и те обича
- **Грехът** (покажете тъмната страница на „Книгата без думи“)
Какво е грях? Дай ми някои примери!
Какво мисли Бог за греха? Ти съгрешил ли си?
Искаш ли да се покаеш от греха си и да бъдеш различен?
- **Исус Христос** (покажете червената страница на „Книгата без думи“)
Кой е единственият, който може да отнеме греха ти?
Защо Той може да отнеме греха ти?
Все още ли е мъртъв?
- **Пътят на Спасението** (покажете чистата страница на „Книгата без думи“)

Какво трябва да направиш, за да се спасиш?
Какво ще направи Бог, ако ти направиш това?

*Помнете, че говорите на **дете** и че то има ограничена възможност да разбира и ограничена възможност да се изразява. Не очаквайте високо богословски отговор. Вие очаквате основно разбиране на ключовите истини. Това е всичко!*

Докато задавате въпроси на детето, може да откриете, че то разбира много малко или изобщо не разбира очертаните истини. Възможно е да установите, че то не е наистина заинтересовано, или че става неспокойно. И в двата случая ще е по-добре съвсем просто да обясните евангелското послание и да насърчите детето да се довери на Христос във време, когато е готово. Трябва, разбира се, да му подскажете възможността за друга среща, за да продължите разговора си и да видите реакцията му.

Стъпка 4 – Използвайте стих от Библията, за да покажете пътя на спасението

Това вероятно е най-важната от всички стъпки и тази, която изисква най-много време.

Детето е дошло при вас с желанието да бъде спасено. Вие сте му задавали въпроси.

- То изглежда искрено.
- То изглежда, че разбира нуждата си от спасение.
- То не се е доверило на Христос.
- То има основно разбиране за Евангелието.

Въз основа на тези четири факта можете веднага да покажете на детето, какво трябва да направи, за да се спаси.

Ето няколко принципа, които трябва да следвате:

- *Използвайте Библията*, за да му посочите как да се спаси.
- *Изберете само един стих*. Съсредоточете се върху него и изцяло го обяснете.

- *Ако е възможно, използвайте стих, който отговаря на това, което вече сте преподавал в библейския урок и на вашето представяне на Евангелието. Например, ако сте преподавал историята за Закхей (Лука 19:1-10), който дойде при Господ Исус, когато бе повикан, бихте могли да използвате Йоан 6:37: „...и който дойде при Мен, никак няма да го изгоня“.*
- *Използвайте стих, който детето лесно може да разбере и в който са използвани думи и понятия, изискващи относително кратко тълкуване, за да бъдат разяснени. Например, Йоан 1:12, заради понятието „за приемане на Христос“, може по-лесно да се обясни на дете с малки или с никакви библейски познания, отколкото Йоан 3:16, заради понятието „за вяра в Христос“. По-добре е, също така, да използвате Римляни 10:13, отколкото Йоан 1:12, когато съветвате дете от римокатолически произход, което би могло да обърка „които го приеха“ с взимане на първо причастие.*
- *Трябва да избирате много прости стихове за по-малките деца. Откровение 3:20, например, е стих лесен за разбиране от едно такова дете.*
- *Използвайте стих, който посочва на детето две неща:*
 - Какво Бог иска то да направи.
 - Какво Бог ще стори, ако то направи това.

Много стихове, включително следните: Йоан 1:12, 3:16, 6:37; Деяния 3:19; 16:31; Римляни 10:13 и Откровение 3:20, посочват тези две страни на пътя на спасение.
- *Накарайте детето да прочете стиха или ако не може да чете, вие му го прочетете.*
- *Обяснете стиха на детето внимателно и просто.*

Помнете: Има два основни факта, които трябва внимателно да обясните:

- ***Какво Бог иска детето да направи.***
- ***Какво Бог ще стори, ако то направи това.***

Ако използвате Йоан 1:12:

Трябва да наблегнете на нуждата на детето *да приеме* Господ Исус в сърцето и в живота си и на това, че ако детето постъпи така, то става *Божие дете* и член на Божието семейство.

Ако използвате Йоан 3:16:

Трябва да наблегнете на нуждата на детето *да повярва* в или *да се довери* на Исус Христос за спасение и на това, че ако постъпи така, то ще има *вечен живот*.

Ако използвате Йоан 6:37:

Трябва да наблегнете на това, че детето трябва *да дойде* при Исус Христос и на това, че ако постъпи така, то *ще бъде прието*, а не изгонено.

Ако използвате Деяния 16:31:

Трябва да наблегнете на това, че детето трябва *да повярва* в Господ Исус Христос (да Му *се довери* или да се предаде на Него напълно) и на това, че ако постъпи така, ще бъде *спасено*.

Ако използвате Деяния 3:19:

Трябва да наблегнете на това, че детето трябва *да се отвърне от греха си и да се обърне към Христос* и на това, че ако постъпи така и *се довери* на Исус Христос като на негов Спасител всички негови *грехове* ще бъдат *заличени*.

Ако използвате Римляни 10:13:

Трябва да наблегнете на това, че детето трябва *да помоли* Исус Христос да го спаси и на това, че ако постъпи така, тогава ще бъде *спасено*.

Ако използвате Откровение 3:20:

Трябва да наблегнете на това, че детето трябва *да отвори* вратата на своето сърце и на своя живот за Господ Исус и на това, че ако постъпи така, Господ Исус *ще влезе*, за да живее там. Когато Той влезе, ще измие неговия грях. (Ако се колебаете да използвате този стих, когато съветвате, прочетете отговора на деветнадесети въпрос на страници 95-96).

Обяснете напълно библейския стих, който сте избрали, и го

разглеждайте отново и отново, докато се уверите, че детето разбира. Обяснявайте много просто!

Нека да погледнем няколко примерни обяснения.

Ако използвате Йоан 1:12, обяснявайте както следва:

Какво ти казва този стих, че трябва да направиш, за да станеш Божие дете? Трябва да Го приемеш в живота си! Кого трябва да приемеш? Господ Исус! Забележи как в предишния стих Той дойде при някои хора и те не искаха да Го приемат. Колко тъжно! Аз съм толкова щастлив, че ти искаш да Го приемеш.

Кой може да приеме Господ Исус? В този стих се казва „*онези*, които Го приеха“. Поканата Му е към всички хора, без значение колко са лоши. Не е ли това чудесно?!

Как приемаш Господ Исус? Тази дума означава да Го посрещнеш, да Го помолиш да влезе в живота ти, за да те очисти от греха, да живее там и да управлява. Искаш ли наистина да го приемеш? Той ще те направи член на Божието семейство. Ти ще бъдеш Божие дете. Бог ще е твой Баща и ти ще си Негово дете. Какво трябва да направиш? Какво ще направи Той?

Ако е необходимо, преминете през това обяснение няколко пъти, за да се уверите, че детето е разбрало.

Ако използвате стиха Йоан 1:12 и говорите за *приемането* на Господ Исус Христос, придържайте се колкото се може по-близо до понятието **да станеш Божие дете** като резултат от това и не навлизайте в подробности във връзка с други понятия, които не са включени в стиха (например, „Ще бъдеш спасен“ или „Ще ти бъде простено“, или „Няма да бъдеш изгонен“).

Същият този принцип е приложим към всеки един библейски стих, който ще използвате. *Придържайте се колкото се може по-близо към това, което се казва в стиха.*

Ако изберете Йоан 3:16:

Бог те обича толкова много, че изпрати Господ Исус, да умре за теб на кръста. А сега, какво трябва да направиш ти според този стих? Трябва да повярваш в Него, да се довериш на Господ Исус. Точно това означава тази дума. Но какво означава да се довериш на Господ Исус? Виждаш ли този стол? Това е здрав стол, знам, че е така. Сигурен съм, че може да ме издържи, ако седна на него. Но това не е достатъчно. Аз трябва да седна на него, трябва да му се доверя.

Исус Христос иска да Му се довериш или да Му се предадеш напълно като на свой Господ и Спасител. Точно това означава този стих и ако Му се довериш по този начин, какво Библията казва, че ще имаш? Вечен живот! Това е животът, който Бог дава в теб. Този нов живот с Бога започва сега и продължава завинаги на Небето, ако се довериш на Господ Исус като на свой Спасител.

Ако изберете Йоан 6:37:

В този стих Господ Исус казва, че иска ти да направиш нещо. Можеш ли да видиш какво? Да, Той иска да отидеш при Него. Това е нещо, което Той често казва в Библията на грешните хора и, което Той все още казва и днес: „...и който дойде при Мен, никак няма да го изгоня“.

Не можем да видим Господ Исус, за да отидем при Него или да Го докоснем, нали? Той иска да каже, че ние трябва да отидем при Него в молитва и да Му говорим в сърцата си, но така, сякаш Той стои точно тук, пред нас.

Какво Господ Исус казва, че ще се случи, ако отидеш при Него и Го помолиш да те спаси? Той казва, че няма да те отхвърли или да те изгони. Това означава, че Той ще те приеме, ще ти прости и ще те спаси. Следователно, трябва да отидеш при Него веднага. Той чака, готов да те приеме и да те спаси.

Ако изберете Деяния 16:31:

Този стих ти казва да повярваш в Господ Исус Христос. Това означава, че трябва да предадеш живота си на Господ Исус Христос и да Му вярваш напълно като на свой Господ и Спасител. Това е както когато някой влиза в лодка и позволява на кормчията да го превози невредим през дълбоката вода. Ти поверяваш на Христос живота си. Щом като направиш това, Той ще те спаси. Това означава, че Той отнема наказанието за греха, дава ти нов живот и те прави нова личност.

Ако изберете Деяния 3:19:

Този стих ти показва, че Бог иска ти да се покаеш – да се отвърнеш от греха си и да Го следваш. Това означава да се обърнеш. Той не иска ти да живееш по начина, по който си живял и, сигурен съм, ти също не искаш. Но да се обърнеш не означава само да се отвърнеш от греха. В същото време ти се доверяваш на Христос и Го молиш да те спаси. Ако направиш това, всичките ти грехове, както се казва в стиха, ще бъдат заличени завинаги от Божиите очи. Погледни, виждаш ли тази следа, направена с молив върху този къс хартия? Сега наблюдавай, докато използвам тази гума. Следата, оставена от молива, изчезна. Тя е премахната. Тя е заличена. Точно това Бог прави с греха ти, когато се отвърнеш от него и се довериш на Исус Христос.

Ако изберете Римляни 10:13:

Този стих ти казва нещо, което Бог иска да направиш. Той иска да призовеш името на Господ Исус. Той иска да извикаш към Него. За какво трябва да извикаш към Него и какво трябва да Го помолиш да направи? Трябва да Го помолиш да те спаси от греховете ти, защото само Той може да те спаси от тях.

Представи си едно момче, паднало в дълбок кладенец,

от който няма изход. То се опитва да излезе, но стените са стръмни и хлъзгави. Невъзможно е. Изведнъж то вижда някой, който се появява над стената, който то познава и на когото се доверява, някой, който е силен. Тогава момчето се провиква: „Моля те, спаси ме!“ И този човек, който е толкова силен и изпълнен с любов, се спуска в кладенеца с въже, хваща момчето и го спасява.

Ако ти знаеш, че трябва да се спасиш от греха си, извикай към Исус Христос, помоли Го да те спаси и Той ще го направи. Именно това обещава този стих – на всеки, независимо какъв е. Ако извикаш към Него, за да те спаси, какво казва стихът, че ще стане? Ще бъдеш спасен!

Ако изберете Откровение 3:20:

На коя врата хлопа Господ Исус? Той хлопа на вратата на твоето сърце и на твоя живот. Това не е врата, която можеш да видиш, нито можеш наистина да чуеш да се удря по нея. Господ използва „думи-картини“, които ти лесно можеш да разбереш, за да ти съобщи, че е извън живота ти и че иска да влезе в него.

Защо Господ Исус хлопа на вратата на твоето сърце и на твоя живот? Той иска да влезе вътре, за да може да отнеме твоя грях. Сърцето в случая не е това, което изпомпва кръв в тялото ти. Тук става въпрос за теб, за тази част от теб, която мисли и чувства.

Какво трябва да направиш? Господ Исус иска да Му отвориш „вратата“ на твоето сърце и на твоя живот. Той иска да желаш да се отвърнеш от греха си и да Го поканиш да влезе в сърцето ти, за да те очисти и да ти прости.

Какво ще направи Господ Исус, ако Го поканиш да влезе?

Той е обещал, че ще влезе и, че когато влезе ще те направи чист в Божиите очи. Стихът казва също, че Той иска да има близко приятелство с теб. Не е ли това чудесно?

(За по-обширен коментар във връзка с използването на

Откровение 3:20, вижте страница 95.)

Ако сте се уверили, че детето разбира и ако ви се струва, че Бог наистина работи в неговото сърце, преминете към следващата стъпка.

*Една от най-често срещаните грешки, допускани на този етап на съветването, е да се „смесват“ понятия от различни стихове, вместо да се придържате колкото се може по-близко до очертаното в използвания стих понятие. Например, ако използвате Деяния 16:31, не трябва да казвате: „Ако **дойдеш при Исус Христос, ще се спасиш**“. Ако използвате Йоан 1:12, не трябва да казвате: „**Приеми Господ Исус Христос и ще получиш** дара на вечния живот“. Ако използвате Римляни 10:13, не трябва да казвате: „**Извикай към Господ Исус Христос и ти ще станеш Божие дете**“. Във всичките тези обяснения (въпреки че са истинни) е имало смесване на понятия.*

*Друга грешка е използването, заедно и едновременно, на понятията за това **да отидеш при Исус Христос** и за поканата към Исус Христос **да дойде в твоя живот**. Те, и двете, наистина означават едно и също нещо, но могат да объркат едно дете, защото изглеждат „противоположни“.*

Полезно е, когато използвате библейски стих, за да водите детето при Христос, да зададете и въпроси, а не само вие да говорите. Например, ако използвате Римляни 10:13, бихте могли да използвате въпроси като тези:

Какво ти казва този стих да направиш?

Към кого трябва да извикаш?

Какво ще направи Господ Исус, ако извикаш към Него?

Стъпка 5 – Попитайте детето дали иска да се довери на Христос или предпочита да си отиде вкъщи и да помисли повече за това

Сега сте в състояние да попитате детето дали то наистина

иска да продължи и да се довери на Исус Христос (или да отиде при Исус Христос, или да приеме Исус Христос – зависи от идеята, изразена в стиха, който сте използвали).

Добре е във въпроса си, да имате алтернативен вариант на отговор с „да“. Ако включите едно „или предпочиташ“, на детето ще се стори по-лесно да даде честен отговор, без да се притеснява. Трудно е за едно дете да каже „не“ на един загрижен съветник!

Трябва да подчертаете колко важно е това решение за него. Докато обяснявате важноста на това решение, което в момента то обмисля, има три неща, които трябва да му представите в общи линии:

➤ **Господ Исус ще иска да управлява живота му.**

Господ Исус не влиза в живота му, само за да го спаси и за да прости греха му. Той влиза в живота му, за да го промени и за да живее в неговия живот като Господ и Господар. Той ще иска да бъде „неговият шеф“.

➤ **Господ Исус ще очаква да види промяна в неговия живот.**

Да станеш християнин означава готовност да се отвърнеш от това, което е лошо и да се стремиш да правиш това, което е угодно на Бога. Детето трябва да е наясно с казаното, както и да е искрено по отношение на това.

➤ **Да си християнин не винаги е лесно.**

То трябва да знае, че другите момчета и момичета може да му се смеят или да му се подиграват, когато узнаят какво е направило. Ако го осведомите за това, то ще бъде едновременно предупредено и подготвено.

Добре е за децата да знаят какво се включва в това да станеш християнин, **преди** да се доверят на Христос. Това трябва да е било вече засегнато, разбира се, в по-ранното ви представяне на Евангелието.

Ако детето не изглежда готово да „пресметне цената“ така,

не го насилвайте. То трябва да избере само за себе си. Вие вече сте помогнал, като сте определил и изяснил положението.

Много съществено е да сте уравновесен през цялото време. Въпреки че не искате детето да се довери на Христос твърде лесно, все пак, не желаете и това да стане твърде трудно. Следователно, трябва да наблегнете на факта, че ако то се довери на Исус Христос, Той ще му помогне да бъде добро дете и да живее за Бога, дори когато другите му казват неприятни неща или говорят лошо за него. Бихте могли да кажете:

Но, моля те, запомни, че, ако се довериш на Господ Исус, Той ще влезе в живота ти и ще ти помага да бъдеш различен и да живееш за Него, ще ти дава радостта и силата, от които се нуждаеш.

След като детето е разбрало какво се включва в това да се довериш на Христос, вие трябва да го попитате какво то наистина би желало да направи.

Би ли желал още сега да се довериш на Исус Христос като на твой Спасител? Трябва да го искаш с цялото си сърце. Или пък предпочиташ да си отидеш и да помислиш повече за това. Ще замълчим за няколко секунди и след като решиш, можеш да ми кажеш какво искаш да направиш.

Дайте му няколко секунди да помисли преди да отговори. Ако то каже, че не иска да се довери на Исус Христос сега, но иска да си отиде вкъщи и да помисли за това, пуснете го да си отиде. Не се опитвайте да оказвате натиск върху него да промени решението си. Трябва да му кажете, обаче, че то може да се довери на Христос вкъщи или където и да е, ако наистина иска да го направи. Можете също да му подскажите за възможността, ако желае, да дойде отново при вас, по-късно, за да разговаряте пак. Помолете се с него, преди то да си тръгне.

Ако детето каже „да“, когато му зададете този въпрос и изглежда подготвено от Святия Дух да се довери на Христос, то

е готово да премине веднага към следващата стъпка.

Въпреки че не искате да окажете натиск (по никакъв начин) върху детето, вие, същевременно, не желаете да му създадете впечатлението, че то може да изчака и да се довери на Господ Исус по всяко време, когато пожелае. Евреи 3:7 ни напомня, че днес е денят на спасението и детето трябва да схване колко е важно да отговори на Божия глас, когато Той му говори, а не да продължава да отлага това.

Стъпка 6 – Предложете му да поговори с Господ Исус и да го помолите да го спаси

Сега трябва да насърчите детето да се моли и да помолите Исус Христос да го спаси въз основа на библейския стих, който сте обяснили и като използва очертаната в този стих идея. Например, ако сте използвали Йоан 1:12 или Откровение 3:20, за да покажете на детето пътя на спасение, трябва да го насърчите да помолите Господ Исус **да дойде в сърцето и в живота му.**

Има четири възможни начина, по които може да постъпите:

1. Можете да насърчите детето да се моли на глас и самостоятелно.

В този случай бихте могли да предложите предварително едно или две изречения (свързани с библейския стих), които то може да включи в молитвата си.

Ако наистина искаш Господ Исус да дойде в живота ти, кажи Му, че съжаляваш за греха си и Го покани да влезе в живота ти.

Детската молитва би могла да е много кратка и проста молитва, като тази на момчето, което се молеше:

Скъпи Господи Исусе, Аз съм лош. Ела в сърцето ми и ме направи добър. Амин.

Не очаквайте и не изисквайте отлично богословие.

Този метод, вероятно, е най-добрият.

2. Бихте могли да водите детето в молитва.

Ако детето е по-малко или по-срамежливо или ако при вас има няколко деца, които искат да се доверят на Господ Исус, можете да предложите то или те да се молят на глас след вас, като повтарят фраза по фраза. Това би могло да бъде проста молитва като тази:

Скъпи Господи Исусе,/ аз съм грешник/ и съм правил грешни неща./ Аз съжалявам за това./ Не желая да живея така./ Благодаря ти, че умря на кръста за мен./ Точно сега ти се доверявам/ като на мой Спасител и Господ/ и те моля/ да простиш всичките ми грехове/ и да ме направиш такъв,/ какъвто желаяш да бъда.

Ако съветвате няколко деца, обаче, е по-добре да накарате всяко едно да се помоли самостоятелно, ако е възможно.

3. Бихте могъл да използвате „направляваща молитва“.

Това означава, че детето използва собствените си думи, но вие го упътвате, стъпка по стъпка, в различните фази, включени в молитвата.

Точно сега можеш да кажеш на Господ, това което ми каза докато разговаряхме заедно.

Можеш да започнеш като кажеш: „Скъпи Господи Исусе“ (пауза, за да говори детето).

Сега Му кажи за греховете си и за това как се чувстваш заради тях (пауза).

Сега Му кажи, че вярваш, че Той умря за теб на кръста (пауза).

Сега Му кажи какво искаш да направиш точно сега (напомнете му за библейския стих, който сте използвали и пауза).

Сега Му кажи какво искаш Той да направи за теб точно сега (пауза).

Можеш да завършиш, като кажеш: „Амин“.

4. Бихте могъл да кажете на детето да се моли вътре в

душата си на Господ Исус.

Това вероятно ще стане, след като сте му подсказал какви думи трябва да използва. После го помолете да ви каже за какво се е молило. Този начин, обаче, въпреки че е възможен, не се препоръчва особено, защото не знаете наистина, за какво то в действителност се е молило.

Отново подчертавам, че първата от четирите възможности за молитва е най-добрият метод за използване, според мен.

Стъпка 7 – Говорете за увереността в спасението

Детето трябва да научи как то може **да знае**, че е спасено. Ако то няма тази увереност, Сатана и други могат лесно да го изкушат да се усъмни в действителността на спасението си и да го насърчат да повярва, че неговата опитност на новородение не е била истинска.

Следователно, в този момент, вие трябва **да научите** на детето как може да е сигурно, че е спасено. **Вие** не можете да му дадете увереност в спасението. Заради това, избягвайте да казвате на детето, че **вие** сте сигурен в неговото спасение. Вие не искате то да остане с впечатлението, че увереността му зависи от това, което вие казвате. Увереността на детето идва от Бога и се основава на Неговото Слово, а не на вашите думи.

Сигурността в спасението се изработва от Бог Свети Дух (Римляни 8:16), но Той използва два инструмента (или средства), за да даде тази увереност на вярващото дете:

- **Божие Слово** (1 Йоан 5:13).
- **Доказателството на променения живот** (2 Коринтяни 5:17).

Следователно, сега вие трябва да направите две неща:

Покажете му какво казва Божие Слово.

Попитайте детето какво би казало, ако неговата майка му зададе въпроса: „Откъде знаеш, че си спасен или че Исус Христос е в сърцето ти?“

Кажете му, че това е така не защото то го усеща, нито защото вие сте го казали. Важният въпрос е: „Какво казва Бог в Своято Слово?“

Върнете се към библейския стих, който сте използвали в четвърта стъпка и го прочетете отново заедно. После му задайте няколко въпроса:

- Какво Бог ти каза да направиш в този стих?
- Ти направи ли го?
- Какво Бог каза в този стих, че ще направи?
- Той направил ли е това?
- Откъде знаеш, че е направил това?
„Защото Той каза, че ще го направи.“
„Защото това е написано в Библията.“
„Защото Той винаги държи на обещанията Си.“
- Следователно, ако ти наистина си искал това, когато си призовал Господ Исус да те спаси (Римляни 10:13), какво е направил Той?
„Той ме е спасил.“
- Откъде знаеш това?
„Той обеща, че ще ме спаси, а Той винаги държи на обещанията Си.“

Говорете за променения живот

Кажете на детето, че ако се е доверило на Господ Исус ще има промяна в неговия живот. Това също ще му помогне да узнае, че е спасено. Кажете му, че промяната може да е много малка, но ще я има. Бихте могли да цитирате 2 Коринтяни 5:17: „...ако е някой в Христос, той е ново създание...“. Можете дори да го попитате каква промяна то би очаквало и кой най-вероятно ще я забележи.

Това също означава, че ако по-късно не видите никаква промяна в живота на детето, което е изповядало, че е спасено, можете да отидете при него с думите: „Спомняш ли си какво ти казах, когато ти се довери на Господ Исус?“ Можете също да

положите усилия, за да откриете какъв е проблемът и да го съветвате съобразно с него.

Стъпка 8 – Предложете благодарствена молитва

Тъй като детето е приело Господ Исус и е получило чудния дар на спасението, подскажете му че то би могло да каже „Благодаря“ на Бога за всичко, което Той е направил.

Какво правиш, когато майка ти ти даде нещо специално като подарък за рожден ден? Ти казваш „Благодаря!“ . Разбира се! Не би ли било наистина чудесно да кажеш „Благодаря!“ на Господ Исус за това, което е направил за теб?

Трябва особено да наблегнете на истината, която се съдържа в използвания от вас библейски стих. Дайте възможност на детето да се помоли и да благодари на Господ Исус веднага.

Благодаря ти, Господи Исусе, че дойде в сърцето ми, че отне греха ми и ме направи християнин. Амин.

Стъпка 9 – Започнете с уроци за утвърждаване

През времето за съветване е най-добре да се съсредоточите върху съществените елементи – да обясните пътя на спасение и да разговаряте за увереността. Ако времето е ограничено, трябва да се съсредоточите, върху първите осем стъпки, особено, ако имате възможността да видите детето отново или ако можете да се срещате с него редовно за в бъдеще. Така че, би било възможно да приключите сесията на съветване след осмата стъпка, ако е абсолютно необходимо.

Ако имате време, обаче, или ако има някакъв риск да не видите детето отново за известно време, вие трябва да минете тези следващи две стъпки макар и по-бързо. Или пък, ако времето е кратко, можете да уредите среща с детето за по-късно през седмицата, като оставите схематичното представяне на тези напътствия за християнския живот за тогава.

Можете в този момент да извадите отново вашата „Книга без

думи“ и да покажете зелената страница. Обяснете, че зеленото представлява растежа. Тревата, цветята и дърветата, те всички са зелени и всички растат. Сега, когато детето се е доверило на Исус Христос като на свой Господ и Спасител, Бог иска то да израства. Обяснете, че не говорите за физически растеж. Вие говорите за духовен растеж и за това как детето да става все повече и повече като Господ Исус. Има някои стъпки, които то трябва да предприеме и които ще му помогнат да израства.

Можете да го насърчите да запомни тези стъпки като показвате един по един пръстите на вашата лява ръка и помолите детето да покаже и да задържи равнозначния пръст на неговата лява ръка.

Чети и се покорявай на Библията всеки ден

Посочете палеца си – силния пръст. „Ако **четеш и се покоряваш** на Библията, ще бъдеш силен.“

Насочете детето да започне с Евангелието на Марк, като прочита по няколко стиха всеки ден. Кажете, че то е по-просто и по-лесно за четене от Евангелието на Йоан или от книгата Битие! Обяснете му, че не е достатъчно само да чете Библията. Бог иска то да се покорява на това, което Библията казва и Той ще му даде сила, за да го направи.

Говори на Бога, твоя Небесен Баща

Посочете показалеца, пръстът, който сочи нагоре и ни напомня да говорим с Бога.

Детето може да се **моли** на Бога, където и да е, по което и да е време и за каквото и да е. Но то трябва също да се опита да има специално тихо време всеки ден, когато ще може да говори с Бога.

Кажете на другите какво си направили

Посочете средния пръст, този, който е изправен и висок, и ни показва, че не трябва да се срамуваме да говорим за Господ Исус.

Насърчете детето да **свидетелства**, независимо от това, че

някои могат да му се смеят и да му се подиграват. Подчертайте колко е важно да свидетелства чрез това, което прави, както и чрез това, което казва.

Не считайте, че е необходимо да насърчите детето да каже на родителите си, какво е направило, защото те биха могли да не му позволят да дойде отново. Можете да споменете за възможността да им каже за това и да се помолите Святия Дух да го води. Ако съществува възможност родителите да се противопоставят на това, че детето е приело Христос, кажете му да им покаже чрез променения си живот, че е християнин, преди да говори с тях по този въпрос.

Помоли Бог да ти прости, когато съгрешиш

Посочете безименния пръст, този, който трудно се изправя, ако другите са свити. Покажете това, като се опитате да го изправите.

Обяснете: „Понякога ние съгрешаваме. Ако направиш нещо лошо, не трябва да бъдеш спасен отново. Бог не иска ти да вършиш лоши неща, но това се случва понякога в християнския живот. Когато съгрешиш, трябва незабавно да **изповядаш** пред Бога, каквото и да си направил. Кажете Му, че съжаляваш и Го помолете да ти даде сила да не правиш това отново“. Обяснете на детето накратко 1 Йоан 1:9.

Събирай се с други християни

Посочете малкия пръст и после съберете всички пръсти на ръката, за да изобразите единството. Сам малкият пръст е слаб, но заедно с другите, може да направи толкова много.

Кажете на детето колко е добре да ходи на църква, на „Неделно училище“ и в „Клуба на Добрата вест“, за да научи повече за Бога и за да е **заедно** с други хора, които обичат Господа. Това ще му помогне в християнския живот.

Стъпка 10 – Дайте му обещание от Библията

Сега трябва да използвате петте пръста на другата си ръка,

за да преподадете един заключителен урок и да покажете на детето стих, който съдържа обещание от Бога за него.

Отворете Библията си на Божиите думи: „*Никак няма да те оставя*“ (Евреи 13:5). Докато ги казвате, посочвайте всеки пръст от дясната ви ръка за всяка дума от стиха и насърчавайте детето да прави същото. Продължете да повтаряте обещанието, като наблягате на различна дума и на различен пръст всеки път.

Детето трябва да запомни обещанието на Господ, че ще бъде с него винаги, без значение какво ще се случи.

ВЪЗМОЖНИ ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ СТЬПКИ

Тези стъпки не са необходими. Но ако имате време и смятате, че някоя от тях ще помогне, бихте могли да ги включите в плана си.

Кажете благодарствена молитва с детето

Преди детето да си тръгне, може да се помолите с него като благодарите на Господа за това, което Той е направил и да Го помолите да му помага да израства. Възможен вариант за вас е да се помолите и да благодарите на Бога веднага след осмата стъпка и след като детето каже: „Благодаря!“.

Запишете името и адреса на детето

(Ако не го познавате лично.)

Вие ще искате да се молите за него и ако е възможно да му изпратите библейски кореспондентски курс.

Дайте на детето брошура, която да му помага да расте

Можете да му дадете малка брошура като „Първи стъпки“, „Стъпки в растежа“ или „Исус, моят Господ и Спасител“. Последната е на разположение в „Издателство СЕД“.

По-добре е, обаче, да му дадете тази брошура по време на посещение в дома му няколко дни по-късно. Така преодоляват проблема други деца да разберат за това и да идват за

съветване, само за да получат безплатна брошура!

Добре е, да придобиете навика да разговаряте с детето през следващата седмица за това, което то е направило.

Можете да направите това или като посетите дома му, или след следващото събиране.

Ако ръководите 5-дневен клуб, можете да дадете брошури на децата, които са били съветвани в последния ден от клуба. Уверете се, също така, че всяко дете има Библия или поне част от Писанията. Ако то няма такава, можете да му я дадете по-късно.

Попитайте го дали има някакви въпроси

Може да има нещо, което детето още не е наясно или нещо, което го притеснява. Добре е да предложите да му помогнете сега или по всяко време в бъдеще.

Дайте му възможност да свидетелства

Можете да дадете на детето възможност да свидетелства незабавно като го заведете при друг християнин, който, да е съпричастен и услужлив. То може да му каже какво е направило.

Уверете се, че ще има някой, който да му помага и да го насърчава, ако е възможно

Добре е спасеното дете да има възрастен приятел или съветник, който да е на разположение и да му помага по всяко време, ако вие самият нямате тази възможност. Той трябва да изработи добри личностни взаимоотношения с детето, така че всеки от тях да може да се обърне към другия по което и да е време. Най-добре е този съветник да е човекът, който води детето при Христос. Ако това е невъзможно, трябва да намерите някой друг, който е способен и готов да помага на детето.

***Запомнете: Вашата работа не свършва тук, тя
едва сега започва***

Беседата за съветване, предложена по-горе, би могла да трае

до 30 минути, но за да възпитате това дете и да го водите по пътя на живот в служба на Бога, са необходими години на молитва, сълзи, сериозна работа и нежна грижа. **Не забравяйте колко е важно да продължите работата по утвърждаването!**

Глава 4

Три схеми, които ще ви бъдат от помощ

Включих в тази глава три схеми за съветването, които да ви помогнат във вашето служение. Първата е само серия от ключови думи, които са лесни за запомняне. Втората е като скелет на съветването. Третата съдържа повече подробности. Може да изрежете една от тях или да я копирате и да я пазите в Библията си (или да я прикрепите към вътрешната корица). Така ще можете да я използвате като наръчник, когато съветвате едно дете. Аз, лично, бих ви препоръчал да използвате втората схема. Тя е много ясна и при това кратка.

Ключови думи за съветването

1. Усмивка.
2. Проблем.
3. Евангелие.
4. Стих.
5. Сега / Или?
6. Молитва.
7. Сигурност.
8. Благодарност.
9. Помощ.
10. Обещание.

Схема за съветването

1. **Предразположете детето.**
2. **Открийте неговия проблем.**

*Защо искаш да разговаряш с мен?
Съгрешавал ли си някога?
Доверил ли си се вече на Исус Христос?*
3. **Уверете се, че то разбира Евангелието.**

Бог.
Грях.
Исус Христос.
Отвърни се и се довери.
4. **Използвайте стих от Библията.**
5. **Наистина ли искаш да се довериш на Христос или искаш да помислиш повече за това?**

Христос ще иска да управлява.
Готов ли си да се отвърнеш от греха и да заживееш променен живот?
Да си християнин не е лесно.
Но Господ ще ти помага.
6. **Детето се моли.**
7. **Сигурност в спасението.**
8. **Благодаря ти!**
9. **Утвърждаваща работа.**

Чети Библията и ѝ се подчинявай.
Говори на Бога.
Кажете на други за Него.
Помоли Бог да ти прости, ако съгрешиш.
Събирай се с други християни.
10. **Никак няма да те оставя.**

Подробна схема на съветването

1. Предразположете детето.

Име? Някой чака ли те? Произход?

2. Определете проблема на детето чрез задаване на въпроси:

Защо искаш да разговаряш с мен?

Съгрешил ли си някога?

Доверил ли си се на Исус Христос като на твой Спасител?

3. Уверете се, че детето разбира Евангелието.

Бог (златната страница на „Книга без думи“)

Попитайте какъв е Бог:

Създател, Цар на царете, свят, любов.

Грях (тъмната страница на „Книга без думи“)

Попитайте какво то смята, че е грях – с примери.

Попитайте какво Бог мисли за греха.

Попитайте го дали е грешник.

Попитайте го дали иска да е различно.

Исус Христос (червената страница на „Книга без думи“)

Кой може да отнеме греховете ти?

Защо Той може да ги отнеме?

Господ Исус възкръсна от мъртвите и е Цар на царете.

Отвърни се от греха, довери се на Христос (чистата страница на „Книга без думи“)

Господ Исус ще те спаси, ако си решен да се отвърнеш от греха си и да Му се довериш.

4. Използвайте стих от Библията.

(Йоан 1:12, 3:16, 6:37; Деяния 16:31; Римляни 6:23, 10:13 или Откровение 3:20).

Обяснете на детето какво Бог иска от него и какво Бог ще направи тогава.

5. Попитайте детето дали би желало да се довери на Христос сега или предпочита да изчака и да помисли за това.

Господ Исус иска да управлява.

То трябва да е готово да се отвърне от греха, защото Господ Исус иска да види променен живот.

Да си християнин не е лесно.

Господ ще му помага.

6. Предложете на детето да помоли Исус Христос да го спаси.

Насърчете го да се моли на глас, ако то изглежда готово да се довери на Христос.

7. Говорете за сигурността в спасението.

Върнете се на използвания стих от Библията; говорете за промяната в неговия живот.

8. Предложете благодарствена молитва.

Дайте му възможност да се помоли и да благодари на Господ Исус, че го е спасил.

9. Започнете с уроци за утвърждаване.

Чети Библията и ѝ се подчинявай всеки ден.

Говори на Бога, твоя Небесен Баща.

Кажете на други какво си направил.

Помоли Бог да ти прости, когато съгреша.

Срещай се с други християни.

10. Дайте му обещание от Библията.

„Никак няма да те оставя“ (Евреи 13:5).

Възможни заключителни стъпки:

Кажете молитва за благодарност с детето.

Запишете името и адреса му.

Попитайте го дали има някакви въпроси.

Дайте му възможност да свидетелства.

Дайте на детето брошура, която да му помогне да расте (сега или по-късно).

Лист за оценяване на сесията за съветване

Съветван: _____

Съветващ: _____

	Да	Не
1. Предразполага детето:		
Той/тя усмихна ли се?	☐	☐
Той/Тя предразположи ли ви?	☐	☐
Той/Тя попита ли за вашето име?	☐	☐
2. Открива неговия проблем:		
Той/Тя попита ли защо сте дошли?	☐	☐
Той/Тя попита ли за греха?	☐	☐
Той/Тя попита ли дали сте се доверили вече на Исус Христос?	☐	☐
3. Уверява се, че то разбира Евангелието:		
Той/Тя използва ли „Книгата без думи“?	☐	☐
Той/Тя откри ли какво разбирате за Бог?	☐	☐
Той/Тя откри ли какво разбирате за греха?	☐	☐
Той/Тя откри ли какво разбирате за смъртта на Христос?	☐	☐
Той/Тя откри ли какво разбирате за пътя на спасението?	☐	☐
Той/Тя напомни ли ви, че Исус Христос възкръсна от мъртвите?	☐	☐
4. Използва библейски стих:		
Той/Тя използва ли библейски стих, за да обясни пътя на спасението?	☐	☐
Той/Тя показа ли ви ясно какво да направите?	☐	☐
Той/Тя показа ли ви ясно какво Бог ще направи?	☐	☐
Стихът добре ли беше обяснен?	☐	☐

	Да	Не
5. Искаш ли наистина да се довериш на Христос или искаш да помислиш повече за това?		
Той/Тя попита ли дали искате наистина да се доверите на Господ Исус?	☐	☐
Той/Тя даде ли ви втори възможен вариант (право на избор)?	☐	☐
Той/Тя спомена ли, че Исус Христос ще иска да бъде вашият шеф (Господ)?	☐	☐
Той/Тя спомена ли, че Бог ще очаква да види промяна?	☐	☐
Той/Тя спомена ли, че другите биха могли да ви се подиграват?	☐	☐
Той/Тя спомена ли, че Исус Христос ще ви помогне?	☐	☐
6. Детето се моли:		
Той/Тя даде ли ви някаква идея или оказа ли ви помощ в това как трябва да се молите?	☐	☐
7. Увереност в спасението:		
Той/Тя показа ли ви как можете да узнаете, че сте спасен?	☐	☐
Той/Тя върна ли се към същия стих от Библията?	☐	☐
Той/Тя спомена ли, че животът ви ще бъде различен?	☐	☐
8. Благодаря ти:		
Той/Тя насърчи ли ви да кажете „благодаря“ на Господ Исус?	☐	☐
9. Утвърждаваща работа:		
Той/Тя оказа ли ви някаква помощ за утвърждаване и растеж?	☐	☐

	Да	Не
Той/Тя насърчи ли ви да четете Библията?	☐	☐
Той/Тя насърчи ли ви да се покорявате на Библията?	☐	☐
Той/Тя показа ли ви откъде да започнете да четете?	☐	☐
Той/Тя насърчи ли ви да се молите?	☐	☐
Той/Тя насърчи ли ви да кажете на други?	☐	☐
Той/Тя каза ли ви, че ще вършите грешни неща и че трябва да ги изповядате на Бога?	☐	☐
Той/Тя каза ли ви, че не трябва да бъдете отново спасен, ако направите нещо грешно?	☐	☐
Той/Тя насърчи ли ви да се срещате с други християни?	☐	☐

10. Дава обещание от Библията:

Той/Тя даде ли ви обещание от Библията?
 Кое? _____

Заключение

Беше ли той/тя приятен и дружелюбен съветник?	☐	☐
Всичко „течеше“ ли ясно, без твърде много колебания?	☐	☐
Ако бяхте дете, бихте ли желали да бъдете съветван от него/нея?	☐	☐

Част III

Двадесет въпроса и отговора относно съветването

Въпрос 1 **Защо са ми необходими 20-30 минути, за да съветвам едно дете и да го заведа при Христос? Познавам хора, които работят с деца, и го правят за много по-малко време.**

Отговор Много важно е ние като детски работници винаги да бъдем старателни в своето служение – а за да си старателен в съветването, трябва да отделиш време. Това не е нещо, което може да се върши бързо и повърхностно. Става дума за душите на децата и това, което правим ще се отрази по един или друг начин на техния духовен живот и бъдеще. Ще отделим ли време за съветване на възрастен, който иска да бъде спасен? Разбира се. Тогава не трябва ли да направим същото, когато съветваме дете? Несъмнено детето се нуждае от повече съветване от възрастния. Например, често ще са ви нужни най-малко 5-10 минути, за да разберете какъв точно е проблемът на детето. Не бива да подражаваме на други, освен ако не е очевидно, че те вършат нещата правилно и добре. Трябва да даваме най-доброто от себе си, без значение какво правят другите.

Често съм се натъквал на случаи на прекалено кратко и повърхностно съветване на деца, от което страдат децата.

След едно от нашите събирания при мен дойдоха две момчета и ми казаха, че искат да бъдат спасени. Попитах ги дали преди това са приемали Христос. Едното отговори: „Да, след едно такова събиране чакахме накрая и казахме на човека, че искаме да се спасим. Той постави едната си ръка на главата ми, а другата на главата на моя приятел и се помоли за нас. После ни каза, че сме спасени!“ Колко тъжно!

Зарадвах се, че имах възможността да съветвам двете момчета и да ги заведа при Господа.

Въпрос 2 **Защо поставяте толкова голямо ударение върху съветването? Задължително ли е едно дете да бъде съветвано преди да бъде спасено?**

Отговор Вярвам, че съветването трябва да е съществена и жизненоважна част от вашето служение с деца. Но главната част на служението не е вашето съветване – а вашето благовестване, вашето представяне на Благовестието. Съветването обаче е задължително допълнение към благовестването и ви дава възможност да разговаряте лично с детето, което е чуло представянето ви и иска да приеме Христос – но по някаква причина не знае какво трябва да направи.

Трябва обаче да подчертая, че детето може да бъде спасено и без съветване. Всъщност вярвам, че децата, които приемат Христос без съветване, са повече от съветваните.

Спомням си, че като млад евангелизатор вярвах, че децата, дошли на моите събирания, могат да се спасят, само ако после дойдат при мен и аз ги съветвам. Веднъж в края на поредица от събирания за деца попитах кои са приели Христос. Изненадах се, че повечето от тях бяха повярвали в Христос „сами“ без никакво съветване.

Така научих урока, че съветването е важно, но не е задължително.

Въпрос 3 Къде е най-подходящото място за съветване на дете

- след събиране в църква?
- след клуб на Добрата вест в дом?
- на открито?

Отговор Запомнете три принципа, които винаги да следвате.

- Изберете място, където другите ще виждат вас и детето (децата);
- Изберете възможно най-тихото място;
- Седнете така, че детето да остане с гръб към всичко, което може да го разсейва.

Като имам предвид тези три принципа, да отговорим на трите въпроса.

- Най-подходящото място е на първия ред в църквата (след

събирането). Децата седят на едно от местата с лице към първия ред, а вие на стол срещу тях. Вероятно най-добре е, когато казвате, че сте на разположение на децата, да им кажете, че ако искат да разговарят с вас или имат нужда от помощ, след събирането да седнат на първия ред.

После трябва да кажете ясно на онези, които все още са в църквата, че искате да пазят тишина. Обикновено не е за препоръчване да молите децата, които искат помощ и съвет, да отидат в стая в задната част на църквата. Това може да ги притесни и да създаде подозрение у възрастните в някои култури. Но все пак ако за съветване използвате отделна стая, оставете вратата отворена.

- Най-доброто място при клуба на Добрата вест в дом е детето, което иска съветване, просто да остане на мястото си, след като другите си тръгнат. Може да си вземете стол и да седнете срещу него.
- Най-доброто място на открито е там, където се провежда събирането, което трябва да е напълно открито и публично – седнали на тревата, пред всички. Отново по време на събирането може да помолите детето, което иска помощ да остане седнало или след края да дойде при вас и да ви каже. Не бива да го отвеждате никъде, със сигурност не в кола – или ще си навлечете проблем. Просто разговаряйте на място. Може да е притесняващо – но това е най-добрият начин и най-доброто място.

Въпрос 4 Как бихте съветвали няколко деца, които искат да разговарят с вас за това как да приемат Христос?

Отговор Когато група деца чакат за съветване, е по-добре да използвате няколко съветници, ако е възможно, но те трябва да бъдат обучени за работа с децата. Най-добре е да има по един съветник за всяко дете. Ако няма, кой да ви помогне със съветване, в следващите редове ще прочетете някои указания, които

можете да използвате в такава ситуация.

Първо, съберете всички деца и се уверете, че всяко дете е спокойно и внимателно.

После разделете децата на четирите групи, посочени на страница 45, като зададете трите въвеждащи въпроса, (които започват) на страница 46. Тогава можете да съветвате всяка група по отделно.

- Задайте въпроса: **„Защо сте дошли да разговаряте с мен?“** Слушайте внимателно отговорите на децата, за да прецените:
 - Дали има някое дете, което е неискрено, любопитно или което е дошло при вас, защото някой друг е постъпил така. Ако сте сигурен, че те не са готови да приемат Христос, съветвайте ги (или накарайте сътрудника ви да ги съветва) като деца от първа група и ги пуснете да си отидат. Втората възможност е те да слушат докато съветвате другите. Това не е идеалният вариант, обаче, понеже съветването в момента дете би могло да се разсейва и да се притеснява и ограничава в това, което казва, поради липса на уединение.
 - Ако има повярвало дете с проблем, отнесете се към него, като към дете от трета група. Предложете му да изчака до момента, когато ще можете да отделите време, за да се занимаете с неговия проблем. (Бихте могли чрез третия въпрос да откриете също, че има и други, деца, които вече са християни, но не са уверени или имат проблеми.) Вторият вариант е да го съветвате накратко и да се молите с него, преди да продължите нататък или да помолите един от сътрудниците ви да отиде с това дете настрана, за да го съветва.
- Задайте втория въпрос: **„Съгрешил ли си някога?“** на всяко дете. Ако пък има много деца, попитайте групата като цяло и нека всяко дете ви посочи отговора си чрез

кимване на глава. Съберете тези, които казват, че никога не са съгрешили и ги съветвайте заедно като деца, които не разбират. После се молете с тях и ги накарайте да си тръгнат или, ако са дошли с други деца, ги накарайте да седнат встрани и да чакат тихо.

- Задайте на останалите третия въпрос: **„Приели ли сте вече Господ Исус?“** Накарайте ги да ви посочат отговорите си. Съберете тези, които казват „да“ и ги помолете да ви разкажат за това. Тогава, ако сте убеден, че те са приели Господ Исус, предложете им да слушат внимателно докато вие говорите на тези, които желаят да приемат Христос днес или им кажете, че те не трябва да бъдат отново спасени. Молете се с тях и ги пуснете да си отидат.

Съветвайте тези, които останат, както е посочено по-горе в книгата (Вижте от страница 50 насам). Това не е трудно, когато всички деца са в същата група и имат същата нужда. После дайте възможност на всяко дете да се моли самостоятелно, за да се довери на Христос. Ако децата са много на брой, бихте могли да ги накарате да повтарят след вас.

В този момент отново включете в разговора тези, на които липсваше увереност (ако са все още тук) и говорете на цялата група за увереността, за прощението на греховете и т.н., после освободете двете групи заедно.

Въпрос 5 Какво бихте направил, ако нямате достатъчно време, за да съветвате едно загрижено дете така задълбочено, както бихте искали?

Отговор

- *Уверете се, че сте обяснили Евангелието така ясно през времето ви за преподаване, че за детето да е възможно да се довери на Христос, без да е съветвано.*
- *Сигурен ли сте, че нямате достатъчно време? Не можете ли да промените нещо, за да намерите повече време? Поня-*

кога ние превръщаме това в извинение, за да не съветваме така задълбочено, както трябва.

- *Не е необходимо да проведете цялото си съветване само в този момент.* Най-добре е, разбира се, да успеете. Но ако няма достатъчно време, бихте могли да продължите със съветването си по друго време, което можете да уговорите с детето преди то да си тръгне.
- *Дайте най-доброто от себе си.* Не можете да направите нищо повече от това. Доверете се на Бога, който ще свърши работата Си в детското сърце, въпреки липсата на време.

Въпрос 6 Какво да правя, ако след като съм направил представянето на Благовестието пред децата, няма абсолютно никаква възможност за съветване?

Отговор Тази ситуация често се случва в служението на детския работник. Друг пример е, ако служението ви е в държавните училища. Имате свободата да говорите на всичките деца в класа, може да им разкажете Благовестието във времето, с което разполагате, може да ги предизвикате да откликнат на вашето представяне. Но това обикновено е всичко. По принцип нямате възможност „да бъдете на тяхно разположение“ и със сигурност няма как да ги съветвате индивидуално.

Какво да правите?

- Постарайте се в своето представяне да направите съдържанието на Благовестието колкото се може по-просто.
- Предизвикайте децата да откликнат.
„Може да приемете Господ Исус за свой Спасител по всяко време – докато седите на мястото си, докато вървите към къщи или довечера край леглото си. Просто не пропускайте да Го приемете.“
- Може да предложите брошура с повече информация за Благовестието, със своето име, адрес и телефон (или имейл адрес) – да ги поканите да си вземат и да се чувстват сво-

бодни да ви се обаждат или пишат, ако имат въпроси.

Ако сте учител в училището, може да обясните на децата, че ако имат въпроси или нужда от помощ, могат да ви потърсят и да говорят с вас във вашата класна стая след часовете. *Правех това, докато работех в училище, и имах редица възможности да съветвам ученици в своята класна стая след часовете.*

Въпрос 7 Какво бихте направили, ако съветвате две момиченца, които непрекъснато се кикотят?

Отговор Разберете, че кикотенето често означава нервност. Ако сте убеден, че става въпрос за нервност или свенливост, опитайте се да предразположите децата и продължете със съветването. Ако това е знак на неуважение или на липса на интерес, вие не можете в този момент да водите децата при Христос. Най-напред, нежно, но строго ги предупредете. Ако се уверите, че това е причината, поради която те се кикотят, помолете ги да дойдат да разговарят с вас някой друг път, след като са имали повече време да помислят за поведението си. Непременно бъдете много внимателен. За момиченцата обикновено кикотенето е само знак на свенливост или нервност.

Въпрос 8 Какво да правя, ако дете изчаква за съветване и е явно, че е умствено неадекватно?

Отговор Трябва да продължите нататък и да проведете съветването. Следвайте основно плана представен в тази книга, като го представите колкото се може по-просто. Може да не зададете толкова въпроси, колкото обикновено, а когато ги задавате да не очаквате подробни и разбираеми отговори. Най-вероятно ще получите отговори с „да“ и „не“.

Преминете с детето цялото съветване, като с спасено и му дайте възможност, ако пожелае, да помоли Господ Исус да го спаси. Вероятно няма да има начин да познаете и прецените дали то ви разбира или не, както и дали реакцията му е осъзната. Затова просто оставете всичко в Божиите ръце – направили

сте каквото можете. Сигурно никога няма да разберете какъв ще е резултатът, поне докато не отидете на небето.

След едно събиране при мен дойде момче и ми каза, че иска да бъде спасено. Въпреки че беше на 13-14 години, той беше с умствено увреждане и разбираше колкото 4-5-6 годишно. Направих горепосоченото. Той се помоли и поиска Господ Исус да влезе в живота му. Дали разбра? Не знам. Дали беше спасен? Не знам. Знам само, че изпълних своята отговорност и направих каквото можах.

Въпрос 9 Какво да правя, ако детето, което съветвам не казва нищо и не отговаря на въпросите?

Отговор Това несъмнено ще затрудни вашето съветване. Няма как да разберете каква е неговата нужда или проблем и няма да сте в състояние да откриете в каква степен разбира.

Но вашата отговорност е да продължите съветването му и да преминете основния план в настоящата книга. Няма да знаете доколко разбира и дали е в състояние да следи мисълта ви. Когато му дадете възможност да се помоли Господ Исус да влезе в живота му и то пак мълчи, няма да разберете дали е приел Господ Исус или не. Можете само да изпълните задължението си, да го съветвате колкото се може по-просто – като спасено дете – и да оставите всичко в Божиите ръце.

Това се случило с един мой приятел и колега. Две момичета, които били сестри и мисля близначки изчакали след събиране в църква, където той бил говорил. Бащата на момичетата бил пастирът на църквата. И след като моят приятел говорил с тях и ги съветвал, те не казали абсолютно нищо. Той обаче продължил съветването 20 минути и им дал възможност да се помят и да поканят Господ Исус да ги спаси. През цялото време обаче не ги чул да казват нито дума. Той бил озадачен и не знаел дали бил разбран правилно и дали те са приели Господ Исус. На следващия ден в разговор с пастира, той научил че момичетата се прибрали вкъщи след събирането предишната вечер и казали на баща си, че и двете са приели Господ Исус и че са спасени. Били говорили за това дълго време. Моят приятел споделил с пасти-

ра, че неговата опитност била точно обратната!

Въпрос 10 *Какво бихте направили, ако едно дете дойде при вас за съветване и иска да се довери на Христос, но се колебае, защото се страхува от възраженията на родителите си или на религиозните водачи?*

Отговор В Библията е показано ясно, че децата трябва да се покоряват на родителите си. „Покорявайте се на родителите си в Господа“ (Ефесяни 6:1). Но не става въпрос за абсолютно подчинение. Те трябва да се покоряват „в Господа“ – това означава, че тяхното подчинение не е в конфликт или не пречи на тяхното подчинение на Бога. Когато тези, които имат власт над нас, вървят против волята на Бога, в Библията е показано ясно, че: „*трябва да се покоряваме повече на Бога, отколкото на човеците*“ (Деяния 5:29). Да се довериш на Христос е заповед от Бога и отменя родителската или религиозната власт, която би могла да ѝ се противопостави. Насърчете детето да се довери на Христос, ако то иска това, въпреки възможната реакция.

Евелин ми каза, че иска да повярва в Господ Исус, но нейните родители са ѝ забранили това. Казах ѝ, че тя винаги трябва да се покорява на родителите си, освен ако те не я карат да прави обратното на това, което Бог иска от нея. Затова тя пожела да продължим и да приеме Господ Исус – и аз имах привилегията да я съветвам и да я заведа при Христос. Казах ѝ после да не споделя с родителите си какво е направила, а да покаже, че е приела Господ Исус с промяната в живота си. Нейните родители забелязали промените в нея и я попитали какво се е случило – в резултат на това и двамата се доверили на Христос.

Въпрос 11 *Какво бихте казали на дете, което споделя с вас, че кани Господ Исус в сърцето си всяка вечер, преди да си легне?*

Отговор Кажете му, че не трябва да кани Господ Исус в сърце-

то и в живота си всяка вечер. Това е необходимо само веднъж. Когато Господ Исус влезе в нас, Той идва, за да остане.

Фактът, че детето се е молило така, обаче, показва, че то, вероятно, само повтаря нещо, което е чуло, без никакво действително обвинение за грях или разбиране. Следователно, вие трябва да му обясните, че не е достатъчно само да повтаря малка молитва, която е научило, но че преди всичко, то трябва наистина да иска Господ Исус да измие греха му и да бъде неговия Спасител. Обяснете какво означава това. После му кажете, че ако е искрено и иска да бъде християнин, трябва да помоли Господ Исус да прости греховете му и да дойде да живее в сърцето и в живота му. Уверете го, че ако направи това искрено, никога няма да има нужда да прави това отново.

Въпрос 12 Бихте ли ми предоставили повече помощ как да постъпя, ако учител или родител ми доведат дете за съветване – и докато го съветвам за мен е очевидно, че то не разбира и не е готово да приеме Господ Исус?

Отговор На първо място аз лично бих се поколебал и дори усъмнил, ако някой ми доведе дете за съветване. Предпочитам детето само да дойде при мен. Бих се запитал също дали учителят не е оказал натиск, за да го доведе при мен.

Въпреки всичко трябва да започнете съветването по обичайния начин и да се опитате да разширите неговото разбиране, доколкото е възможно. Но когато стигнете до момент, в който сте сигурни, че детето не разбира, трябва честно да му кажете, че не е готово да отиде по-далеч. Насърчете го да ви потърси отново, когато е по-готово. После се помолете с детето и го оставете да си тръгне. Това може да разочарова учителя, който го е довел, но вие имате отговорност за детето, а не за учителя.

Това се случи и при мен веднъж. Учител доведе при мен едно дете, за да го заведе при Христос. Направих точно това, което описах по-горе. Детето беше много малко и не разбираше какво му казвах. Затова се молих с него и го пуснах. Учителят не оста-

на много доволен!!!

Въпрос 13 Възможно (целесъобразно) ли е да се съветват деца в група на възраст от 6 до 13 години?

Отговор Винаги е по-добре да съветвате децата по отделно. Но и така е възможно, ако изпълните описаното на страница 72. Несъмнено не е идеалният вариант и не е препоръчително да съветвате група деца с толкова голяма разлика във възрастта. Но е възможно, ако сте сам и няма кой да ви помогне. Ако имате помощник, единият може да разговаря с по-големите деца, а другият – с по-малките. Проблемът не е толкова сериозен, колкото изглежда. Важното е да разделите децата според групата, в която попадат (страница 45) и да съветвате всяка група с една и съща нужда, макар и на различна възраст. Не е препоръчително и най-доброто – но е възможно.

Въпрос 14 Какво да правя, ако дете идва за съветване всяка седмица, след като вече е приело Господ Исус?

Отговор За това може да има редица причини. Вие трябва да откриете какъв е проблемът и да се опитате да го разрешите!

- Може да сте пропуснали нещо в поучението. Може да не сте казали изрично, както би трябвало – че когато детето помоли Господ Исус да влезе в живота му, Той обещава никога да не го напусне.
- В детето може да има объркване заради думите и понятията, които сте използвали. Например, то може да си мисли, че думите „спасен от греха“ значат, че то вече никога няма да съгрешава и понеже съгрешава, да си мисли, че трябва отново да бъде спасено.
- Може някой да му е казал (и да продължава да му казва), че не е спасено и то да не знае на кого да вярва.
- Може то просто да иска внимание и да повторя щастливо

преживяване. Затова просто трябва да се помолите с него.

- Може то да не е спасено (и ако е така, вие трябва да се опитате да го заведете при Исус Христос веднъж и завинаги.)
- Може то да има емоционален или психологически проблем, с който вие не можете да се справите.

При първите четири случая е важно да го насочите отново към библейските стихове, които сте използвали преди това в съветването си.

- Какво казва Бог, че трябва да направиш в този стих?
- Ти направи ли го?
- Какво в този стих обещава Бог, че ще направи?
- Вярваш ли на Бога?

Въпрос 15 *Какво трябва да направя, ако ме поканят да говоря на деца в църква, за която знам, че не е добре настроена към благовестването и съветването на деца?*

Отговор Винаги трябва да се приспособявате към обстоятелствата, в които се оказвате. Тази ситуация е далеч от идеалната, но в същото време трябва да се радвате, че имате още една възможност.

Докато говорите, трябва да направите ясно и просто представяне на благовестието – обяснявайки какво е направил Господ Исус на кръста, за да спаси децата от греха и показвайки на децата какво трябва да правят, за да се спасят. Не може да бъдете на тяхно разположение, защото след като свърши службата, ще трябва да оставите децата. Но може да бъдете верни в представянето на истините и предизвикателството на Благовестието.

Има още нещо, което може да направите. След представянето може да завършите с молитва и преди да се помолите, да кажете на децата, че ако някое от тях иска да покани Господ Исус в сърцето си, може да го направи, докато се молите. И може

да подредите думите в молитвата си или в част от нея така, че децата да имат възможността, ако пожелаят, да поканят Господ Исус да ги спаси.

„Скъпи Господи Исусе, (пауза)
аз съм грешен. (пауза)
Ела в сърцето ми (пауза)
и ме спаси.“ (пауза)

Направих точно това в края на моята проповед една неделя сутрин в църква, която не беше евангелска. Завърших с горната молитва и в цялата църква ясно се чуваше как един детски глас повтаряше думите след мен. Колко се зарадвах! Излишно е да казвам, че никога повече не бях поканен да говоря на тези деца!

Въпрос 16 *Разумно ли е да съветвам дете насаме, особено на открито? Това може ли да доведе до подозрения с оглед на последните новини за деца, насилвани и прелъстявани от възрастни?*

Отговор В някои култури и области може да е проблем – особено на открито – но дори в тези ситуации може да избегнете подобни проблеми по следните начини.

- Като изградите взаимоотношения с хората – особено с родителите в областта, където говорите на децата. Ако ви познаят и дори ценят това, което правите, родителите няма да имат проблеми, когато съветвате техните деца.
- Може да помолите друг детски работник да остане с вас, докато провеждате съветването.
 - Това ще намали подозренията.
 - Ще намали напрежението у детето.
 - Ако детският работник е по-млад и неопитен, като ви наблюдава той ще се научи да съветва деца.
- Това е една ситуация, когато е по-добре да съветвате няколко деца наведнъж вместо едно. Когато са повече от едно, тогава е по-малко вероятно да създадете съмнения у някого.

Обаче трябва да се изтъкне, че на много места съветването на дете публично на открито няма да създаде никакъв проблем или да породи съмнение.

Въпрос 17 Какъв съвет ще ми дадете по отношение на съветването, когато съм поканен да говоря в църква на едноседмична евангелизационна кампания за деца?

Отговор Предполагам, че децата, или повечето от тях, ще са свързани с църквата по някакъв начин. Затова ще е добре за членовете на църквата и особено за учителите в Неделното училище в църквата да продължат връзката с децата след събиранията през тази седмица.

Затова макар вие да сте отговорен за воденето на събиранията, за поучението на библейските уроци и благовестването на децата, по-добре ще е църковните членове да съветват децата, които остават. Това ще създаде на църковните членове личен интерес към децата, които съветват и ще им даде чувството на отговорност да поддържат контактите си с тях.

Затова предлагам следните стъпки:

- Трябва да уведомите, че ще бъдете на разположение и че искате членове на църквата или още по-добре неделните учители да съветват децата, които ще остават. После да го помолите за разговор с църквата или с неделните учители няколко седмици преди кампанията.
- На това специално събиране трябва да представите своя план за кампанията и да помолите за доброволци, които да са готови, да искат и да са способни да съветват децата, които остават.
- Трябва да организирате поне един, за предпочитане два урока, и да им покажете как се съветва. Много неделни учители, дори опитните, не знаят как да го правят. Това трябва да включва демонстрация от ваша страна.

- После, ако по време на кампанията останат деца, и след като сте им обяснили, че ще разговарят с някой друг, ги разпределете между вече обучените съветници.
- Докато се провежда съветването, трябва да се разхождате и да слушате съветника, за да се уверите, че върши „добра работа.“

Въпрос 18 Важно ли е да посетите родителите на дете, което сте съветвали и да се запознаете с тях? Ако е така, как?

Отговор За вас е абсолютно необходимо да ги посетите. Родителите са онези, пред които детето е отговорно и онези, пред чиито очи то ще живее своя християнски живот. Ако е възможно непременно ги посетете. Трябва да имате предвид, разбира се, произхода на детето (например, дали е мюсюлманин или римокатолик).

Вашето посещение, ако е полезно, ще подпомогне също бъдещата позиция на детето като християнин. Такива посещения при родителите на съветваните деца могат да бъдат много възнаграждаващи.

Запомнете, че целта ви не е:

- да проповядвате на родителите или да ги променяте;
- да им предлагате как да отглеждат децата си;
- да си давате вид на „познавач“ на децата (вероятно те знаят повече за децата от вас).

Но целта ви е:

- да покажете и да изразите заинтересоваността си от тяхното дете и от неговото благополучие;
- да дадете на детето брошура или Библия, за да му помогнат в неговия християнски живот.

Родителите често са щастливи, когато някой показва интерес по този начин към тяхното дете. Но дори отговорът да не

е добър, не се разочаровайте. Бъдете търпелив и отидете отново при тях. Те може би харесват това което правите, но се чувстват заплашени, защото техният начин на живот е толкова различен от вашия.

Един разговор може да протече така:

- Искам да ви благодаря, че пускате детето си да идва толкова редовно в моя „Клуб на Добрата вест.“
- О, на него му харесва.
- Радостен съм да чуя това. Наистина се радвам, че той идва. Той наистина е чест за родителите си и за дома си.
- Вие вършите добра работа с децата.
- За мен е удоволствие. Това, че децата идват всяка седмица, ме насърчава и прави работата ми полезна.
- Момчето ни има голям интерес.
- Да, така е и аз имах освен това възможности да разговарям и да се моля с него лично. Имахме няколко добри разговора заедно. Искам да го насърча да приложи наученото на практика тук, у дома, на игра и в училище.
- Надявам се, че той ще направи това.
- Насърчих го също да чете Библията всеки ден. Ако има още някакъв начин да му помогнете да прави това, ще бъде наистина от помощ.

Добре е, също така, да изградите добро взаимоотношение с родителите на детето, дори преди да го съветвате, ако е възможно. Със сигурност, когато работите редовно с едни и същи деца, трябва да полагате усилия да поддържате добри взаимоотношения и с родителите.

Въпрос 19 Правилно ли е да се използва Откровение 3:20, когато съветвате деца?

Отговор Аз вярвам, че този стих е част от учението за Новия Завет във връзка със спасението и приемането на Господ Исус в живота на грешника (Йоан 1:12, Колосияни 2:6) с Неговото

обещание да живее в нас (2 Коринтяни 1:22, Галатяни 4:6, Колосяни 1:27) и с Неговото желание да царува в нашия живот (Галатяни 2:20, Ефесяни 3:17).

Необходимо е да видим Откровение 3:20 в контекста му, за да разберем и да преподаваме това, което този стих наистина означава. Внимавайте да не създадете в съзнанието на детето образ на Бога, като на безсилен „просяк“, който напразно се моли пред вратата на сърцето и на живота на грешника. Христос е могъщ Спасител!

Този, който хлопа на вратата е Алфата и Омегата от глава 1:11, Този, пред Когото Йоан падна като мъртъв (1:17) и Този, Който държи ключовете на ада и смъртта (1:18). Той е Този, Който знае всичко за нас (3:15), Който осъжда лицемерието (3:16), Който порицава, наказва и изисква покаяние (3:19) и Който е пълновластен на трона (3:21). Той не иска да дойде в живота ни само, за да ни спаси, но и за да управлява.

Необходимо е също да видим Откровение 3:20 в контекста на цялостното учение на Писанията. Библията ясно учи, че именно Бог предприема първата стъпка при повярването на грешника (Йоан 6:44, 65). Детето е способно да отвори сърцето си и живота си за Господ Исус, единствено защото Той вече е работил в него и е отворил сърцето и разума на детето.

Значението на стиха е ясно дори за дете. От предишните стихове, Откровение 3:15-18, изглежда, че сред членовете на църквата в Лаодикия, които изповядвали вярата, е имало поне няколко, които не са били спасени. Господ говори на всеки един поотделно (местоименията са в единствено число). Изобразена е къща. Самият Господ идва да търси грешника. Той говори чрез Словото Си (Неговия глас), прочетено или чуто. Господ не събаря вратата, въпреки че би могъл, ако желае. Всеки човек трябва да слуша Словото и да „отвори вратата“; трябва да помоли Господ да влезе и да го спаси (Римляни 10:13). Веднага, щом като вратата се отвори, Господ идва, за да обитава в нас чрез Своя Дух. Когато Той влезе, Той прави всички неща нови

така, както направи това за Закхей. Той ни въвежда в близко общение, в предвкушване на Сватбената вечеря на Агнето.

За да намерите пример за използването на Откровение 3:20 в евангелизаторски контекст, прочетете „Christ Knocking at the Door’s of Sinners Hearts“ от английския пуритански проповедник John Flavel.

Често съм използвал този стих, когато водя дете при Христос и съм открил, че картината, която рисува и учението, което носи, са лесно разбираеми за децата – особено за по-малките.

Но при използване на стиха непременно обяснете, че това не е истинска врата и истинско почукване, което може да се чуе. Те са само образни думи.

Веднъж когато съветвах дете използвах този стих и не го обясних правилно. Детето слуша внимателно и после каза: „Често съм се чудел какво е това „туп-туп“ в сърцето ми. Сега вече знам.“ Тогавя трябваше да се върна обратно и да обясня стиха по-добре.

Въпрос 20 *Правилно ли е да говорите на децата за „сърцето“, когато ги съветвате?*

Отговор Думата „сърце“ е използвана над 900 пъти в Библията. Използвана е, както следва:

- За да опише „местонахождението (източника или основата) на интелекта, чувствата и волята“. По-някога се набляга на интелекта (Марк 2:6; Битие 6:5), понякога на чувствата (Съдии 18:20; Лука 24:32) и понякога на волята (Марк 3:5; Псалм 119:2).
- За да обозначи „най-съкровеното от личността“ (Битие 6:6).
- За да загатне за обич (Псалм 62:10).
- За да опише цялата нравствена природа на хората (Еремия 17:9).

Един писател смята, че думата „сърце“ е израз, който е най-близък от новозаветните термини до значението на „личност“. Тя описва управляващия център на целия човек и това, именно,

Бог иска да притежава. „Сине мой, дай сърцето си на мен...“ (Притчи 23:26).

Сърцето е твоето „истинско аз“. Съвършено библейско е, следователно, да използваме думата „сърце“, когато преподаваме на децата, при условие, че обясним какво разбираме под „сърце“ и че не говорим за сърцето в телата ни, което изпомпва кръв. За да избегнете напълно всякакво объркване, вие бихте могли да използвате думите „сърце и живот“ заедно.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

А сега?

Каква е реакцията ви на това, което прочетохте в тази книга, във връзка със съветването на деца?

- Може би вече сте знаели и сте прилагали на практика съдържанието на книгата. Това е добре! Вярвам, че ще предадете книгата на някой друг.
- Може би сте научили нещо, което не сте знаели преди. Това е добре! Вярвам, че това ще ви е от помощ.
- Може би сте видели грешка, която сте допускали. Това е добре! Вярвам, че книгата ви е помогнала да я поправите.

Но може да сте читател, който никога не е водил деца при Христос и когато сте прочели книгата сте реагирали по два начина:

- Вие искате да опитате.
- Вие чувствате, че не бихте могли да направите това. Нервен и объркан сте от отговорността, която съветването предполага.

Това е нормално. Разбираемо е, че детските работници, които никога не са съветвали неспасено дете се колебаят да го направят.

Те биха могли да си помислят: „Въобще не бих могъл“, „Бих могъл да кажа нещо погрешно“, „Бих могъл да изпусна нещо“, „Страхувам се да не стана спънка или камък за препъване за детето и дори да не би да му попреча да се спаси наистина“.

Нека споделя няколко съвета с вас, ако реагирате по някой от тези начини.

- **Уверете се, че искате да вършите работа за Бога, в съгласие с Неговата воля и в подчинение на Него-**

вата заповед. Когато имате тази увереност в сърцето си, можете да Му се доверите, въпреки цялата си слабост.

- **Помнете, че това е работа на Бога.** Той може да действа в детското сърце, въпреки вашите грешки и колебания. Не си мислете, че всичко зависи от вас. Не зависи! Доверете Му се, че ще свърши работата Си. Той няма да допусне Словото Му да се върне при Него безплодно. Бог винаги успява. Често Той ни използва, когато се чувстваме най-неспособни.
- **Бъдете добре подготвен.** Фактът, че това е работа на Бога не е извинение за безотговорна и немарлива работа от ваша страна. Ние сме Негови сътрудници!
 - Прочитайте изцяло различните стъпки отново и отново.
 - Упражнявайте се като си правите запис (например с диктофон).
 - Съветвайте друг детски работник в практическа сесия.
 - После нека той ви съветва. (Двамата бихте могли да използвате листа за оценяване, който започва на страница 75, за тази цел.)
 - Посочете си един на друг допуснатите грешки.
- **Изрежете или копирайте една от схемите за съветване** (от края на Част II, глава 4) и я пазете в Библията си. Можете да се обръщате към нея, докато съветвате детето.
- **Учете се да съветвате като го практикувате.** Колкото повече съветвате, толкова по-добре ще го правите. „Упражняването усъвършенства“ Не преставайте. Ще учите докато го правите. Важно е, разбира се, да знаете как да водите детето при Христос на теория (надявам се, че тази книга е помощ за това). Но вие трябва да приложите на практика наученото. Така ще придобивате едновременно опит и умение.
- **Гледайте на съветването като на привилегия.** Бог ви е дал възможност да участвате в живота на едно дете и

да му помогнете да бъде такава, каквото Бог иска да бъде. Това би могло да бъде бремене на сърцето ви, но не трябва да става източник на притеснение. Нека за вас бъде радост и чест участието ви в работа като тази.

Насърчавам ви да се молите Бог да ви даде възможността да съветвате дете и ви окуражавам да търсите възможности за това. Когато евангелизирате вашите деца, бъдете и на разположение да ги съветвате. Аз вярвам, че Бог ще доведе при вас деца, които се нуждаят от духовна помощ и искат да им помогнете. Ако не ги уведомите, че сте готов и сте на разположение да разговаряте лично с тях за спасението, много малко, а може и нито едно дете да не дойде при вас, за да го съветвате.

Не бъдете изплашен или нервен, само защото никога не сте правили това преди. Вие сте само „инструмент“, който Бог ще използва. Неговата благодат ви е достатъчна. Неговата сила се показва свършена в немощ (2 Коринтяни 12:9).

Нека Бог ви даде радостта и привилегията да водите много скъпоценни деца до лично познание на Господ Исус Христос.

Молитва

Господи, днес при дете заведи ме
какво да му кажа Ти научи ме.
Погубени в греха са и децата,
Сами не могат да намерят пътя.
Малцина за тях ги е грижа
И молят се също малцина.
Сърцето ми Ти разтопи,
живота ми Ти изпълни,
чрез мен едно дете спаси.

У. Х. Хоутън

Книги, които са на разположение на детските работници и целят да им помогнат в библейското служение сред децата.

Поредица книги за лично тихо време за детски работници:
„Неделният учител“

Поредица помагала за обучение за детски работници:
„Как да водим детето при Христос“
„Как да преподаваме библейски доктрини на децата“
„Принципи на преподаването“
„100 въпроси и отговори относно служението за деца“
„Нека да ти разкажа“

Поредица онагледени доктринални уроци за деца:
„Въпроси, които децата задават“ (5 урока)
„Кой е Бог?“ (10 урока)
„Какъв е Бог?“ (10 урока)
„Библията“ (5 урока)
„Спасението – дар от Бога 1“ (10 урока)
„Спасението – дар от Бога 2“ (10 урока)

Бележки

За този, който учи деца на Божието слово, няма по-голямо вълнение от момента, когато малкото момче или момиче дойде и по някакъв начин даде да се разбере, че желае да бъде спасено. Колко радостно е да седнеш с такова дете и нежно и грижливо да го заведеш при Спасителя.

В тази книга ще преминете последователно през стъпките, които трябва да се следват. Поставя се ударение върху нуждата от предварителна съвестна молитва и подготовка. Трябва да се погрижим волята на детето да не се претърпява и никога да не се опитваме да насилим „решението“.

Тези напътствия ще ви вдъхват увереност при воденето на деца да приемат Христос. Те дават на детето възможност да сподели каквото знае, да помисли и да поиска. Дано изпитате радостта от завеждането на малките при Спасителя.

Книгата е полезна и за учителите на учители за подготовка на хора, които да водят деца при Христос.

Издаелство СЕД ООД

За допълнителна информация за СЕД, се свържете с националния офис или пишете на:

Пловдив 4004; бул. „Македония“ №7; ап.22; ет.2

тел. 032 675 255;

e-mail: cefbg@abv.bg; sedbg_porachki@abv.bg

www.cefbg.org